17 Kasım 2026 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.04
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır, Komisyonumuzun 16'ncı Birleşimini açıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Yardım Yönetimi Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakana geçmeden önce, Komisyonumuzdaki katılımcıların kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Sayın Arı, siz...

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, ben bir söz almak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Söz veremiyorum biliyorsunuz Bakan konuşmadan...

CAVİT ARI (Antalya) - Buradaki üslupla ilgili söz talep ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Benim usulümle mi ilgili?

CAVİT ARI (Antalya) - Sizin usulünüzün usule uygun olmadığını söylemek için söz aldım Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siz de öyle diyorsunuz, bu taraf da böyle diyor, ben anlayamadım yani.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - O durumun öyle olmadığını anlatmak istiyor.

CAVİT ARI (Antalya) - O tarafın tutum ve davranışının zaten usule aykırı olduğu...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun üçer dakika veriyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Çok aykırı...

Evet, Sayın Bakan tekrar hoş geldiniz.

Biz yanınızdaki Değerli Bakan Yardımcılarıyla ve bürokratlarla bugün İçişleri Bakanlığının faaliyetlerini, yıl içerisindeki yaptıklarını ve gelecek yıl yapacaklarını ve yine Bakanlıktaki gerek jandarma, uzman çavuş, polislerin, kısacası Bakanlıktaki tüm çalışanların sorunlarıyla ilgili burada söz alıp konuşacaktık; bizim bugünkü planımız bu, sizin de muhtemelen bugünkü çalışmalarla ilgili düşünceniz buydu. Ancak daha sabahın ilk saatlerinde, sabahın beşinde bin polisle bu ülkenin en önemli basın yayın organlarından, televizyonlarından Sözcü TV'ye bir kayyum atanması gerçekleşmiştir. Bu durumda, Sayın Bakanım, sizin burada yaptığınız, daha doğrusu anlatacaklarınızın esasen çok bir anlamı kalmıyor çünkü bu ülkede demokrasi yoksa, hukuk yoksa, basın özgürlüğü yoksa, adalet yoksa, muhalefetin sesini duyurabilme imkânı yoksa sizin yaptıklarınızı anlatmanızın da hiçbir anlamı kalmıyor Sayın Bakan. Şimdi, yakın tarihte Flash TV, Tele1, T24, daha on-on beş gün önce yine ülkenin büyük çoğunluğunun her gün izlediği, Anadolu'da onlarca insanın her gün izlediği Halk TV'nin yine aynı bir kayyum atamasıyla fiilen kapatılmış olmasının yanında, şimdi Sözcü TV'nin de aynı işleme maruz kalması, kısacası sesinin kısılması, bir taraftan basın ve yayın özgürlüğünün, haberleşme özgürlüğünün yok edilmesi demektir. Bir taraftan muhalefetin sesinin kesilmesi demektir ve demokrasinin yok edilmesi demektir, hukukun yok edilmesi demektir. Bu koşullarda, ülkenin emniyetini, vatandaşın can güvenliğini sağlayacak olan İçişleri Bakanlığının faaliyetlerinin bir anlamı kalmadığını buradan tekrar paylaşıyorum. Bu karardan geri adım atılması gerektiğini ifade ediyorum ve sizin de ilgili Bakan olarak bu konuda gayret göstermenizi ve bu karardan geri adım atılmasını sağlamanızı, katkıda bulunmanızı bekliyoruz Sayın Bakan, ancak o zaman bir anlamı olacaktır, burada sizin anlatacaklarınızın değeri, önemi, kıymeti o zaman ortaya çıkacaktır diyorum.

Son olarak da AK PARTİ'li bir milletvekilinin ayıp sözlerini kendisine iade ediyorum. Ben buradaki tutum ve davranışımı, sözümü Meclis Komisyon Başkanından aldığım yüzle yapmıyorum. Bana ayıp ettiğin yetmiyor, kendi partinin Komisyon Başkanına ayıp ettin, kendinden utan diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, şimdi...

Sayın Usta, sizin de söz talebiniz var. Sizin de mi usul üzerine?

ERHAN USTA (Samsun) - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı benim usulüme bir şey söylemedi, ben de sıkıntı yok.
ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - En son usulle ilgiliydi.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?
ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - En son usulle ilgiliydi.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onu bana söylemedi, o nereye söylediğini gayet iyi biliyor. Onu ayrıca değerlendireceğim, o dile getirdiği konuyu.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Başkanım, hakaretten ben de söz istiyorum.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Size söz vermeyeceğim Sayın Kırkpınar.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Hakaret etti ama.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Size hakaret etmedi.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Hakaretlerini kendisine iade ediyorum, tutanaklara geçsin.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sana hakaret etmedi.
CAVİT ARI (Antalya) - Terbiyesizlik yaptın.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - "Terbiyesiz." dedi, biz de o "Terbiyesiz."i ona iade ediyoruz.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, bir saniye değerli milletvekilleri...
CAVİT ARI (Antalya) - "Komisyon Başkanından yüz alıyor." lafı bana değil, Komisyon Başkanına terbiyesizlik.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Sayın Arı...
CAVİT ARI (Antalya) - Bak bu kadar partili Bakan var, Bakan Yardımcısı var, onların önünde yaptın bu terbiyesizliği.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Hayır, terbiyesizliği sen yaptın.
ORHAN YEGİN (Ankara) - Hala "terbiyesiz" diyorsun ya, yeter.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Terbiyesizlik sizin işiniz.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...
ORHAN YEGİN (Ankara) - Hala hakaret ediyor, yeter.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, ara mı verelim arkadaşlar, bir işinizi görün.
Sayın Oluç...
HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Usta önce mi basmıştı?
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yo, sırayla gidiyorum.
ERHAN USTA (Samsun) - Fark etmez.
HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Ben de bu sabah yaşanan birkaç operasyona dair bir söz kurmak istiyorum. Yani İçişleri Bakanlığı bütçesinin görüşüleceği gün bu tür operasyonlarla sabah uyanmak tabii hiçbirimizi memnun eden bir durum değil, onu öncelikle söyleyeyim. Üç ayrı operasyon dikkatimizi çekti. Bir tanesi Sözcü TV, bu baktığımızda basın özgürlüğü, haber alma hakkı ve özgürlüğü açısından kesinlikle kabul edilebilir bir gelişme değil. Düşünce ve ifade özgürlüğü açısından da kabul edilebilir bir şey değil. Yani farklı düşünceleri savunsalar da bizlerden biz yine de kendi düşüncelerini özgürce ifade edebilmelerini önemli görürüz ve bunu sonuna kadar savunuruz, evrensel bir hak olarak düşünce ve ifade özgürlüğünü görürüz. O nedenle, Sözcü TV'ye yapılan bu operasyonu uygun bulmadığımızı ifade etmek istiyorum.
İkinci operasyon, farklı siyasi Kürt çevrelerine yönelik operasyonla uyandık bugün. Bir siyasi çalışma yapıyorlar, yeni de değil, uzunca zamandır siyasi çalışma yapıyorlar. Bizlerle aynı siyasi çatının altında değiller ama yine de özgürce kendi örgütlenmelerini, düşüncelerini, ifadelerini kullanabilmelerini engellemenin doğru olmadığını düşünüyoruz ve bu nedenle bu operasyonu da doğru bulmadığımızı ve kabullenmediğimizi ifade etmek istiyorum.
Üçüncüsü de ÇGD İzmir şubesine bir operasyon yapılmış vaziyette. Bunun nedenini henüz öğrenemedik ama herhâlde sizin, günün ilerleyen saatlerinde savcılığın da açıklamasıyla gerekçelerini öğrenmiş oluyoruz ama bir bütün olarak baktığımızda Türkiye'nin böyle bir dönemde demokrasinin geliştirilmesi gereken, demokratikleşmenin yaşanması gereken, hukukun üstünlüğünün sağlanması gereken bir dönemde bu tür farklı siyasi çevreleri ve basın çevrelerine, medya kuruluşlarına yönelik operasyonları doğru bulmadığımızı ve kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum.
Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.
CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler başkanım.
Öncelikle günaydın, "Hoş geldiniz." diyorum Sayın Bakanım.
Tabii, biz bugün İçişleri Bakanlığının bütçesinde 158 milyarlık bütçenin yetersiz olduğunu, emniyet mensuplarının çalışma koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğini ve detay bir sürü konuyu konuşacaktık ama sabah yine talihsiz bir olayla uyandık. Anayasa'nın 28'inci maddesindeki basın özgürlüğüne, insanların haber alma özgürlüğüne vurulmuş bir sekteyle karşı karşıyayız. Farklı seslerin duyulması çok çok önemli, hele geçmişte verilen bir yargı kararının, hükümsüzlük verdiği bir yargı kararının yeniden değerlendirilmesiyle böyle bir kararın hayata geçirildiğini görüyoruz. Hukuki açıdan nedenlerinin açıklanmasına ihtiyaç var,

neden böyle bir kararı alındı geçmişte hükümsüzlük verilen bir Yargıtay kararı olduğu hâlde? Süreç içerisinde vatandaşlarımızın farklı seslere ulaşması önemli. Bu hatalı uygulamadan biz de vazgeçilmesini talep ediyoruz. En azından TMSF'nin kayyum olarak atandığı bu süreçte Sözcü TV'nin ve sözcü.com.tr'nin bağımsız bir yayın politikasının izlenmesi gerektiğini ve süratle de hatalı karardan dönülmesi gerektiğini bir kez daha sizlere ifade ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, Sayın Bakan.

Evet, bu sabah basın özgürlüğüne, halkın haber alma hürriyetine bir darbe daha indirildi. Sözcü TV'ye bir şafak operasyonuyla kayyum atandı. Tabii, işin ilginç olan yanı bu kayyum atama kararı, Yargıtayın bozma kararının ardından, aynı dosya üzerinden yapılıyor ve meselede FETÖ'ye yardım iddiası. Tabii, FETÖ'nün siyasi ayağının hiçbir şekilde üzerine gidilmediği, ortaya çıkarılmadığı bir dönemde eğer AK PARTİ veya AK PARTİ'liler FETÖ'cü arıyorsa kendi albümlerini açıp bakacak, bu kadar nettir bu.

Şimdi, eğer illa bir yere bir kayyum atanma hastalığı varsa yani bir defa TRT'ye gitsinler kayyum atasınlar. TRT'nin açın arşivlerine bakın, Emre Tezmen'le her ay bir röportaj yaptı. Bugün en büyük sahtekâr ilan ettiğimiz Emre Tezmen'le her ay bir röportaj yapan... Madem öyle, hani kayyum atanmasından yana değiliz de hastalık hâline geldiyse gitsin oraya atasın. İlla bir yere kayyum atayacaksa BDDK'ye atasın, SPK'ye atasın, Takasbanka atasın, İstanbul Borsasına atansın, bunlar bu milleti dolandırdı. Şimdi, siz duracaksınız, millet sizden farklı düşünen... Ya, hırsızlar dışarıda geziyor, hırsızlığı konuşanı kapatıyorsunuz, içeri atıyorsunuz, böyle bir şey olamaz. Kaç tane gazeteci tutuklandı? Bakın, 15 Eylülden bu yana 3 tane televizyon kapatıldı, T24, Halk TV ve şimdi de Sözcü. Kaç tane gazeteci tutuklandı, kaç tane basın yayın, radyo türü şeylere engel getirildi, bunlar kabul edilebilir şey değil. Bunların bedelini millet ödeyecek. Bakın, bunların bedelini yüksek faiz olarak yine millet ödeyecek, fakirlik olarak millet ödeyecek. Yani birileri bir şeyler yapıyor, bir hukuksuzluk yapıyor, kendi iktidarını devam ettirme hastalığı mıdır, nedir, arkasında nasıl bir motivasyon var, onu da anlamak mümkün değil. Bu ülkeye hayır olmayan işler yapılıyor ama bunun bedelini bu millet ödüyor. Fakirleşecek, bu millet biraz daha fakirleşecek bugünkü karardan sonra, bunu net bir şekilde görmek lazım. Yani ne söyleyeceğiz gerçekten insan şaşırıyor, olmaz böyle bir şey. Ne konuşuyorduk biz bugünlerde? Sözcü TV'ye dün çıktım, ben de çıkıyorum işte oraya sürekli veya Halk TV ne konuşuyordu? Son günlerde konuşulan tek şey bu fon hırsızlığıydı ya, durdun durdun şimdi sen tekrar aynı dosyayı açıyorsun. Yargıtayın bozma kararı olan bir dosya üzerinden bu kanalların kapatılması kadar yanlış bir şey olamaz. Bunu kabul etmek mümkün değil, bu, Türkiye'ye zarar verecektir. İktidar veya yargıyı kullanan iktidar mensuplarının bu kararlarından, bu yanlış tutumlarından vazgeçmesini talep ediyoruz İYİ Parti Grubu olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, sizin nezdinizde tüm İçişleri Bakanlığı bürokrat ve personeline de "Hoş geldiniz." diyorum.

Tabii, bugün basın özgürlüğü açısından kaygı verici bir gün yaşıyoruz, böyle günlerden de geçiyoruz. Şimdi, şu söylediklerimi AK PARTİ'nin kurucu arkadaşları çok iyi anlayacaklardır.

Değerli arkadaşlar, biz 2001 yılında AK PARTİ'yi kurduğumuzda medyanın yüzde 98'i karşımızdaydı ve bıraksak bizi bir kaşık suda boğmak istiyorlardı. İşte, o "Muhtar bile olamaz." manşetlerinin atıldığı zamanlar ama bakıyorum şimdi Youtube'dan, ona rağmen yine Sayın Genel Başkana o zamanlar o kanallar yer vermişler, programlarına çıkarmışlar, hatta, incitici sorular sorsa da yine programlarında yer vermişler. Bakın, yüzde 98'i karşımızdaydı, yüzde 2 bile medyamız yoktu, sosyal medya da yoktu yani kendimizi ifade edeceğimiz sosyal medyamız bile yoktu ya. O günlerden geçtik. Ben o zaman 25 yaşında bir genç olarak Sayın Cumhurbaşkanın o zaman söylediği "Bizim bayramlıklarımız ile kefenimiz yan yanadır." sözünü iliklerine kadar yaşamış biriyim, iliklerine kadar, Adana'da. Sadece medya mı karşımızdaydı? Tüm güçler karşımızdaydı ama doğru işler yaptığınız zaman, iyi işler yaptığınız zaman bu millet sizin dağ gibi arkanızda duruyor ve sizi iktidara taşıyor, yirmi beş yıldır da iktidar yapıyor. Şimdi medyanın yüzde 98'i elinizde, ya yüzde 2 medya kalmış; şimdi neden korkuyorsunuz da o yüzde 2'yi de nefessiz hâle getiriyorsunuz? Neden korkuyorsunuz ya? Ya, biz medyaya rağmen iktidara gelmedik mi? Medyaya rağmen oyumuzu artırmadık mı? Medyaya rağmen yirmi beş yıl iktidarda kalmadı mı? Milletten neyi saklıyorsunuz? Bakın, arkadaşlar, bunu en iyi biz biliriz, ses kısılmanın ne dediğini en iyi biz biliriz ya! Lütfen, bu politikalardan vazgeçin. Ben AK PARTİ'nin bu tür basın özgürlüğüne müdahale politikalarıyla anılmasına inanın üzülüyorum. Bu politikalardan vazgeçin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Hiçbirimiz -iktidar, muhalefet- basına ket vurulmasını, demokrasinin en önemli unsurunun bu noktada geri bırakılmasını istemeyiz. Bugün, hukukun işlediği bir ülke, karar vermiş hukuk ve bir operasyon yapılmış. Ne olduğunu tam bilmiyoruz, sabah ben de haberlere baktığımda 12.00'de kendi muhabirleriyle haberleri sunmaya başlayacağını, devam edeceğini ifade edildiğini duydum. Bu noktada, İçişlerinin kendisine verilen görevin dışında böyle bir kararı ertelemesi, tersine çevirmesi gibi bir hakkı da usulü de yoktur. İzlemek lazım.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Orhan Ağabey, bu söylediğinden sonra müdahil olman lazım.

ORHAN ERDEM (Konya) - Varsa problem bunun gereği yapılmıştır, yoksa da hukukun diğer kademeleri farklı kararlar vererek gereğini yapacaktır. "İktidarı sürdürmek için yaptınız." şeklindeki ifadeleri çok yanlış buluyorum. Bu millet yirmi beş yıldır her şeyi görüyor, AK PARTİ'nin demokrasi anlayışını da ve oylarını vererek kaçıncı sefer iktidar yapıyor. Ne kimseden korkumuz olduğunu ne de bunun bir baskı unsuru olarak yapıldığını belirtmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdiye kadar gündeme bağlı ilerledim ve bundan sonra da aynı size dağıtıldığı şekliyle gündemle devam edeceğiz dolayısıyla usulümde herhangi bir değişiklik olmayacaktır.

Şimdi, Sayın Bakana otuz dakika süre veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın 2027 yılı bütçe teklifini Gazi Meclisimizin çatısı altında sunarken sizleri ve temsil ettiğiniz aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Muhterem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde "Türkiye Yüzyılı" vizyonuyla hazırladığımız bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı hizmetlere vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Bütçe görüşmelerindeki emek ve katkıları için Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımıza ve Komisyonumuzun değerli üyelerine şükranlarımı sunuyorum. Denetimleri ve raporlarıyla hesap verebilirliğe katkı sunan Sayıştay Başkanlığımıza ve denetçilerine teşekkür ediyorum.

Sunumumuz Komisyon üyelerine basılı olarak takdim edilmiştir. Çevreye duyarlılık ve israfı önlemek amacıyla, Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimiz de önlerindeki karekodlardan sunumumuzu dijital ortamda ulaşabileceklerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim devlet geleneğimizde üstlenilen her vazife bir emanet, vatandaşa sunulan her hizmet bir mesuliyettir. İçişleri Bakanlığı olarak misyonumuzu bu miras üzerine inşa ediyoruz. Ülkemizin her köşesinde huzur ve güvenliği sağlamak, temel hak ve hürriyetleri korumak için çalışıyoruz. Karada ve denizde güvenliği tesis ediyor, dijital dünyada vatandaşımızın hakkını ve güvenliğini gözetiyoruz. Göç yönetiminden afetlere hazırlığa, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinden il ve ilçelerimizde kamu hizmetlerinin koordinasyonuna kadar geniş bir alanda sorumluluk üstleniyoruz. Bütün bu vazifelerin merkezinde vatanımızın bölünmez bütünlüğü ve aziz milletimizin huzuru ve güvenliği vardır. Cenab-ı Hakk'ın yardımı, aziz milletimizin duasıyla vazifeyi emanet, millete hizmeti şeref bilen 694 bin 864 personelimizle kara vatanda, mavi vatanda ve siber vatanda huzurun ve güvenliğin nöbetini tutmaya devam edeceğiz. Bu mesuliyeti sadakat ve fedakârlıkla taşıyan bütün mesai arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Onların hizmet yolculuğuna sabır ve dualarıyla eşlik eden kıymetli ailelerine şükranlarımı sunuyorum. 2027 yılında da gayemiz devletimizin hizmet elini her vatandaşımıza ulaştırmak, milletimizin birlik ve kardeşliğini güçlendirmek, huzur ve güven içinde yaşayacağımız yarınlar için var gücümüzle çalışmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletimizin alın terinden oluşan kamu kaynaklarını emanet bilinciyle yönetiyoruz. Her harcamada kamu yararını gözetmeyi, her yatırımda vatandaşımızın ihtiyacına karşılık vermeyi esas alıyoruz. Bu anlayışla hazırladığımız 2027 yılı toplam ödenek teklifimiz 1 trilyon 881 milyar 569 milyon 212 bin liradır. Bakanlığımız bütçesinin genel bütçe içerisindeki payı yüzde 7,57'dir. Toplam ödeneğimizin yüzde 8,42'si bakanlık merkez birimlerimize, yüzde 91,58'i bağlı kuruluşlarımıza ayrılmıştır. Bütçemizin 1 trilyon 384 milyar 85 milyon 405 bin lirasını cari ödenekler, 497 milyar 483 milyon 807 bin lirasını ise yatırım ödenekleri oluşturmaktadır. Yatırım bütçemizin yüzde 81,6'sını deprem ödeneklerine ayırarak depremden etkilenen şehirlerimizi yeniden ayağa kaldırma anlayışımızı bütçemize yansıtıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı olarak köklü devlet tecrübemizi çağın imkânlarıyla buluşturuyoruz. Suçun yöntemleri değişirken güvenlik teşkilatlarımızın önleme, tespit ve müdahale kabiliyetlerini yerli ve millî teknolojilerle güçlendiriyoruz. Hedefimiz veriyi zamanında değerlendiren, birimler arasında bilgi akışını hızlandıran, suçu kaynağında kurutan ve sahadaki personelimizin doğru karar almasını destekleyen bir yapı kurmaktır. ASENA'yla narkotik verileri analiz ediyor, PARS'la karmaşık verilerdeki bağlantıları belirliyoruz. AVCI'yla dijital izlerden aranan şahısları tespit ediyor, ALİM'le mevzuatı ve kurumsal bilgiyi güvenle işleyerek karar süreçlerini destekliyoruz. JEMUS ve KETUM'la güvenli haberleşme altyapımızı geliştiriyor, SahilNet ve SAHMUS projeleriyle mavi vatanda iletişim ve koordinasyon kabiliyetimizi artırıyoruz. Millî Balistik Test Merkezi projemizle silah, mühimmat ve koruyucu malzeme tesislerinde millî kapasitemizi, Cari Risk Analiz ve Eğitim Merkezi projemizle de analiz ve eğitim kabiliyetimizi güçlendirmeyi hedefliyoruz. 31 Ekim itibarıyla 132 insansız hava ve insanlı keşif uçağımız görev kapasitemize katkı sunmaktadır. Emniyet ve jandarmamızdaki 22 ATAK ve 6 GÖKBEY helikopteriyle yerli ve millî havacılık birikimimizi iç güvenliğe taşıyoruz. Sahil güvenliğimiz için ağır hava ve deniz şartlarında açık denizlerde en az yedi gün süreyle görev yapabilecek yüzde 90 yerli ve millî 4 geminin tedarik çalışmalarını sürdürüyor, 2026 yılı sonunda 1, 2028 sonunda 2, 2029 ve sonrasında 6 GÖKBEY helikopterinin teslimini planlıyoruz.

Kent Güvenlik Yönetim Sistemimiz 81 il ve 920 ilçede faaliyet göstermektedir. 31.049 noktadaki 106.065 kamerayla asayiş ve trafik hizmetlerini destekliyoruz. Plaka Tanıma Sistemimiz ise 4.370 noktada 15.371 kamerayla hizmet vermektedir. Bütün bu imkânları kullanırken temel ölçümüz hukuktur. Kişisel verilerin korunmasını, etkin denetimi ve hesap verebilirliği teknolojik dönüşümümüzün ayrılmaz unsurları olarak görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşımızın evinde, sokağında ve iş yerinde kendisini güvende hissetmesi devlete duyduğu itimadı güçlendirir. Bu itimat en kıymetli sermayemizdir.

Asayiş hizmetlerimizi üç temel sorumluluk üzerine kuruyoruz: Suçu önlemek, işlenen suçu aydınlatmak ve arananları adalete teslim etmek. 2026 yılının ilk on ayını önceki beş yılın aynı dönem ortalamasıyla karşılaştırdığımızda kişilere karşı işlenen 8 önemli suçta olay sayısını yüzde 14 azalttık. Bu suçlarda aydınlatma oranımız yüzde 99,5'e ulaştı. Kasten öldürme olaylarında yüzde 26, kasten yaralamada yüzde 12 azalış sağladık. 81 ilimizde JASAT ve Emniyetimizin uzman ekipleriyle faili meçhulleri araştırıyoruz. 2003 yılından bugüne kasten öldürme olaylarının yüzde 97,7'si aydınlatılmıştır, kalan her bir olayın da takipçisiyiz. Yılın ilk on ayında haklarında kesinleşmiş hapis cezası bulunan 174.404 şahsı yakaladık. 2026 yılının ilk on ayında önceki beş yılın aynı dönem ortalamasına göre mal varlığına karşı işlenen 9 önemli suçta olay sayısı yüzde 30,7 azalmış, aydınlatma oranı 14,5 puan artarak yüzde 92,7'ye yükselmiştir. Aynı karşılaştırmada otodan hırsızlık yüzde 83, evden hırsızlık yüzde 68, iş yerinden ve kurumdan hırsızlık yüzde 57 azalmıştır. Aydınlatma oranları ise iş yerinden ve kurumdan hırsızlıkta 19,6 puan artışla yüzde 96,2'ye, otodan hırsızlıkta 43,5 puan artışla yüzde 91'e, evden hırsızlıkta 31,4 puan artışla yüzde 88'e yükselmiştir.

Ruhsatsız silahlarla mücadelemizi de aynı kararlılıkla sürdürüyoruz. İlk on ayda 92.390 ruhsatsız silah ele geçirdik. Bu mücadelede Gazi Meclisimizin sağladığı hukuki desteğin sahadaki karşılığını görüyoruz. 6136 sayılı Kanun'da 30 Kasım 2024 tarihinde yapılan değişiklikler sonrasında olay sayısında yüzde 30 düşüş, tutuklu sayısında ise yüzde 24 artış gerçekleşmiştir. Operasyon sayılarındaki düşüşe rağmen tutuklu sayısının artması kanunun caydırıcılık etkisini açıkça göstermektedir. Bu düzenlemeyi kanunlaştıran Türkiye Büyük Millet Meclisimize ve değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuklarımızın güvenliği, anne ve babalarının gönül rahatlığı ortak mesuliyetimizdir. Okul güvenliğini aileden dijital dünyaya uzanan bütünlük içinde ele alıyor, ilgili bakanlıklarımızla riskleri erken tespit ederek koruyucu tedbirleri uyguluyoruz. 2026-2027 eğitim öğretim döneminde 2.486 okulda 2.209 okul kolluk görevlimiz sürekli olarak görev yapmaktadır. 44.764 okulda 23.098 güvenli eğitim koordinasyon görevlimiz okul yönetimleriyle devamlı irtibat hâlinde görev yapmaktadır. 41.422 okulda 28.945 okul bahçe görevlimiz hizmet vermektedir. Ayrıca, 31.815 okul ve çevresinde 7.234 ekibimiz ve 2.501 güvenlik korucumuz görev yapmaktadır. Beş aşamalı Şefkat Kalkanı projemizle anne-babaların çocuklarının davranış değişikliklerini erken fark etmesini, uyuşturucu ve dijital riskleri tanımasını, kurumlara hızla ulaşmasını amaçlıyoruz. Evlerdeki silah ve tehlikeli aletlerin güvenli muhafazasına ilişkin farkındalığı da güçlendiriyoruz. 31 Ekim tarihi itibarıyla yaka kamerası sayımız 151.650'ye ulaşmıştır, yıl sonuna kadar 31.200 kameranın daha teslimini planlıyoruz. Kayıtlarla olayların aydınlatılmasını, vatandaşımızın ve personelimizin hakkının korunmasını destekliyoruz.

Sayın Milletvekilleri, kadına yönelik şiddet insan onuruna ve aile hayatına ağır bir saldırıdır. Her ihbarı ciddiyetle değerlendiriyor, koruyucu tedbirlerin uygulanmasını titizlikle takip ediyoruz. KADES uygulaması kullanılmaya başlandığından bu yana 10 milyon 264 binin üzerinde indirilmiştir. Elektronik İzleme Merkezimizde 1.416 aktif elektronik kelepçeyi takip ediyoruz.

Sahipsiz hayvanların büyük ölçüde toplanarak barınaklara alınmasıyla hem sokaklarımız hem de hayvanlarımız artık daha güvende. Vatandaşlarımızın, bilhassa çocuklarımızın güvenliğini korurken hayvanların bakım ve refahını da gözetiyoruz. Yerel yönetimlerimizin sorumluluklarını titizlikle takip ederek bu ilerlemeyi kalıcı hâle getireceğiz.

Spor müsabakalarımızın huzur ve güven içinde gerçekleşmesi için ilgili kurumlarımız ve spor camiasıyla iş birliğimizi sürdürüyoruz. Şiddet ve taşkınlığa karşı tedbirlerimizi kararlılıkla uyguluyor, ailelerimizin tribünlerde güvenle yer aldığı, rekabetin dostluk ve centilmenlikle yaşandığı bir spor ortamı için hep beraber çalışıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 yılını organize suçlar ve uyuşturucuyla mücadele yılı ilan ettik. Milletimizin huzuruna, esnafımızın kazancına ve gençlerimizin geleceğine kasteden örgütlerle mücadele önceliğimizi oluşturmaktadır. Teknolojiyi kullanan, sınır ötesinden faaliyet yürüten yeni nesil suç örgütleri uyuşturucu ticaretini, yasa dışı bahsi ve dolandırıcılığı bağlantılı ağlarla yürütüyor. Sosyal medyada suçu özendirerek çocuklarımızı ve gençlerimizi örgütlerine çekmeye çalışıyorlar. Örgütlerin sahadaki mensuplarını, dijital ağlarını, finansmanını ve yurt dışı bağlantılarını birlikte hedef alıyoruz. Para akışını kesiyor, talimatı verenden tetiği çekene kadar bütün unsurları ortaya çıkarmak için çalışıyoruz.

2026 yılının ilk on ayında 669 organize suç örgütüne yönelik 1.951 operasyon gerçekleştirdik. Bu operasyonlarda 9.447 şahıs tutuklandı. Organize suç örgütlerinin ekonomik gücünü ve yeniden yapılanmasını hedef alarak 60,1 milyar lira değerinde mal varlığına el koyduk. Kaçakçılıkla mücadelede 35.572 operasyonla piyasa değeri 15,4 milyar lira olan malzeme ele geçirdik. Mali suçlulara yönelik 12.701 operasyonda ise 3.510 şahıs tutuklandı.

Suçluların sınırların arkasına saklanarak adaletten kaçmasına da fırsat vermiyoruz. 1 Ocak-15 Kasım 2026 tarihleri arasında kırmızı bültenle aranan 808 şahsın ülkemize iadesini sağladık. Kırmızı bülten ve difüzyonla aranan 514 şahsı da ülkemizde yakaladık. Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde TÜRKPOL mekanizmasının oluşturulması için çalışmalarımızı başlattık. Sınır aşan suçlar, uyuşturucu, yeni nesil örgütler, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı bahisle mücadelede ortak hareket kabiliyetimizi geliştirmeyi hedefliyoruz. Cenab-ı Hakk'ın izniyle milletimizin helal kazancını harama, evlatlarımızın geleceğini suçun karanlığına karşı korumaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uyuşturucu diğer suçları da besleyen bir ana damardır. Örgütlere finansman sağlar, şiddeti körükler, hırsızlığa ve cinayete zemin hazırlar. İnsanın iradesini, ailenin huzurunu ve nesillerimizin geleceğini hedef alır. Bu mücadele nesillerimizin iradesine ve istikbaline sahip çıkma meselesidir. Evlatlarımızın hayatı üzerinden servet biriktirenlere meydanı bırakmayacağız. 2026 yılının ilk on ayında uyuşturucu imal ve ticareti ile yasa dışı ekime yönelik 47.064 operasyon gerçekleştirdik. Bu operasyonlarda 74.418 şahıs gözaltına alındı, 39.184 kişi tutuklandı. Kullanıcılık ve diğer uyuşturucu suçluları kapsamındaki

işlemlerle birlikte toplam 40.529 şahıs tutuklanmış oldu. Operasyon ve olaylarda 44,8 ton uyuşturucu madde, 111,1 milyon adet uyuşturucu hap ve 22,2 milyon kök kenevir ve skunk ele geçirdik.

Sayın milletvekilleri, sunumumuzda yer alan 2026 Avrupa Uyuşturucu Raporu'nun 2024 verilerine göre veri paylaşan, daha doğrusu paylaşabilen ülkelerde doğrudan madde bağlantılı ölümler 1 milyon nüfus başına Avrupa'da 25 iken bu sayı ülkemizde 7,2'dir. Avrupa ortalamasının altında olmakla yetinmiyor, önleme ve erken müdahale çalışmalarımızı güçlendirerek uyuşturucuyla mücadelemizi sürdürüyoruz. 81 ilimizde NARVAS üzerinden 112 ve UYUMA ihbarlarını analiz ederek riskin yoğunlaştığı alanlara müdahale ediyoruz. İlk on ayda 143 bin 627 ihbarın analizi sonucunda belirlenen alanlardaki çalışmalarda narkotik suçlardan 16.075 şahıs yakalandı. Bu yıl başlattığımız İZDES-NARKO programında vali-mülkiye başmüfettişilerimizin başkanlığındaki heyetler 16 ilde farklı toplum kesimlerini dinledi. 5.585 kişinin katıldığı anketlerle ihtiyaçları belirleyerek il raporlarını hazırladı. En İyi Narkotik Polisi Anne Projemizle annelerimizin uyuşturucu tehlikesini ve erken belirtilerini tanımasını sağlayarak ailelerimizin koruyucu gücünü uyuşturucuyla mücadelemize katıyoruz. Cenabıhakk'ın yardımıyla zehir tacirlerinin karşısında tavizsiz duracak, bağımlılıktan kurtulmak isteyen insanımızın yeniden hayata tutunması için bütün kurumlarımızla omuz omuza çalışacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; suçun mekânı, yöntemi ve araçları değişiyor. Sokakta karşılaştığımız tehditler giderek daha fazla dijital ortama taşınıyor. Dolandırıcılık, sanal kumar ve çocuk istismarı bir telefon ekranından evlerimize kadar ulaşabiliyor. Sanal âlem âdeta bir paralel evren oluşturuyor ancak orada işlenen suçun mağduru da kaybedilen birikim de yıkılan hayat da gerçektir. Yeni nesil suç örgütleri de burada palazlanıyor. Sahte hesaplar, kapalı iletişim ağları ve uluslararası bağlantılarla suçlarını yönetiyor, sahte yatırımlar, yasa dışı bahis ve gösterişli hayatlarla vatandaşlarımızı ve özellikle gençlerimizi hedef alıyorlar. Bu yapılara ait dijital izleri, para hareketlerini ve örgütsel bağlantıları birlikte inceliyor, yerli ve millî yazılımlarımızı, yapay zekâyı ve uzman personelimizin tecrübesini buluşturuyoruz. 2026 yılının ilk on ayında siber devriyelerimizle 217 bin 179 şahıs ve hesapta suç unsuru tespit ettik. Çevrim içi dolandırıcılık, bilişim ve sanal kumar suçlarına yönelik 3.429 operasyon gerçekleştirdik. Bu operasyonlarda 17.620 şahıs gözaltına alındı, 9.877 şahıs tutuklandı. Çocuklarımızı hedef alan çevrim içi müstehcenlik ve taciz suçlarına yönelik 1.703 operasyonda 3.571 şahıs gözaltına alındı, 714 şahıs ise tutuklandı. Siber alanda terörle iltisaklı faaliyetlere ilişkin çalışmalarda ise 2.845 şahıs gözaltına alındı, 170 şahıs tutuklandı. Siber suçlarla mücadele kapsamında 74 milyar lira değerinde para ve mal varlığına el konuldu. Ayrıca, 92.606 sosyal medya hesabına, 78.683 yasa dışı bahis sitesine ve 46.619 internet sayfasına erişim engellendi.

Sayın milletvekilleri, DOLUNAY Projesi'yle ihbar ile müdahale arasında aylarca sürebilen süreci dakikalara indirerek vatandaşımızın zararını önlemeyi hedefliyoruz. Bilişim Suçları ile Mücadele Merkezimizin kullanımına sunulacak bu sistem dört aşamada işleyecek. Birinci aşama, ihbar ve kontrol; ikinci aşama, yapay zekâ destekli analiz; üçüncü aşama, savcı kararı; dördüncü aşama ise UYAP entegrasyonu ve takip. İhbardan adli tedbire uzanan süreci birleştirerek dolandırıcının hızına devletin müdahale hızıyla karşılık vereceğiz. Hangi hesabın ardına gizlenirlerse gizlensinler, hangi ülkeye kaçarlarsa kaçsınlar peşlerini bırakmayacağız, milletimizin hakkını dijital dünyanın en karanlık köşesinde de arayacağız.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığımızla birlikte hazırladığımız "Mülki İdare Amirlerine Yönelik Sosyal Medya Rehberi"yle dijital mecralarda güvenli, etkili ve sorumlu iletişimi, doğru kurumsal temsili ve dezenformasyonla mücadeleyi güçlendiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terör milletimizin canına kastetti, kardeşliğini hedef aldı, kalkınmamıza ağır bedeller yükledi. Ortak sorumluluğumuz gelecek nesillere terörün gölgesinden arınmış bir Türkiye bırakmaktır. Muhterem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dirayetli liderliğinde yürütülen, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin tarihî çağrısıyla güç kazanan terörsüz Türkiye sürecinde önemli bir aşamaya ulaştık. Gazi Meclisimiz bünyesinde kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu farklı siyasi görüşleri milletimizin ortak geleceği etrafında buluşturmuştur. Komisyonun çalışmalarını takip eden Millî Dayanışma ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun'un 467 milletvekilimizin desteğiyle kabul edilmesi bu iradeye güçlü bir zemin kazandırmıştır. Bu vesileyle Meclis çalışmalarına bizzat öncülük eden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'a, Komisyon üyelerimize ve sürece katkı sunan bütün milletvekillerimize şükranlarımı sunuyorum.

Terörsüz Türkiye bütün kurumlarımızın sorumluluk üstlendiği bir devlet projesidir. Bakanlık olarak biz de süreci sahadaki çalışmalarımız, titiz takibimiz ve kurumlar arası koordinasyonumuzla destekliyoruz. Türkiye Yüzyılı vizyonuyla Büyük ve Güçlü Türkiye idealine doğru emin adımlarla yürürken terörün ülkemize yüklediği insani ve ekonomik maliyetleri geride bırakmayı hedefliyoruz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Her suç; delilleri, şartları ve hukuki niteliğiyle yetkili adli mercilerde değerlendirilir. Sorumluluk şahsidir. Hiçbir suç görmezden gelinmeyecek, hukuka aykırı fiile göz yumulmayacaktır.

Terörsüz Türkiye hedefimiz doğrultusunda ilerlerken terörle mücadelemiz de her şart altında kesintisiz devam etmektedir. Milletimizin güvenliğini, devletimizin birliğini ve ülkemizin bütünlüğünü koruma kararlılığımız tamdır. Kardeşliğimizi hedef alan provokasyonlara karşı da teyakkuz hâlindeyiz. Hukuk içinde ifade edilen görüş ve eleştirileri gözetiyor, şiddeti teşvik eden, kamu düzenini bozmaya ve süreci sabote etmeye yönelen girişimlere karşı tedbir alıyoruz. Milletimizin ortak geleceğini hedef olan provokasyonlara bugüne kadar müsaade etmedik, bundan sonra da etmeyeceğiz.

Sahadaki yaklaşımımızı 3 temel esasla ifade ediyoruz. Bir, tespit: Tehdidi kaynağında belirliyoruz. İki, takip: Terör örgütlerinin mensuplarını, bağlantılarını ve finansman kaynaklarını kesintisiz izliyoruz. Üç, tasfiye: Örgütsel yapıları bütün unsurlarıyla etkisiz hâle getirmeyi hedefliyoruz. 2026 yılının ilk on ayında yürüttüğümüz arazi arama ve tarama faaliyetlerinde 440 silah, 74.503 mühimmat ve 21 ton 66 kilogram patlayıcı madde ele geçirdik. Aynı dönemde 204 örgüt mensubu teslim oldu.

FETÖ'ye yönelik 2.465 operasyonunda 1.336 şahıs, dini istismar eden diğer terör örgütlerine yönelik 2.006 operasyonda 956 şahıs tutuklandı. DHKP-C, MLKP ve diğer sol terör örgütlerine yönelik 752 operasyonda ise 438 şahıs tutuklandı.

Terörizmin finansmanına yönelik 353 operasyonda 380 şahıs tutuklandı, 342 milyon 223 bin lira ele geçirdik. Terörü besleyen mali kaynakların ve örgütlerin yeniden yapılanma girişimlerinin üzerine kararlılıkla gidiyoruz. Bu mücadelede ulaştığımız her aşamanın temelinde, aziz şehitlerimizin fedakârlığı ve kahraman gazilerimizin cesareti vardır. Onların emanetine sadakat bütün çalışmalarımızın değişmez ölçüsüdür. Şehitlerimizin emanetini, gazilerimizin onurunu, milletimizin hukukunu pazarlık konusu edemeyiz. Cenab-ı Hakk'ın yardımı, aziz milletimizin duası ve desteğiyle kardeşliğimizi hedef alan terörün kökünü kurutmak ve ay yıldızlı bayrağımızın altında huzuru kalıcı kılmak için çalışmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; trafikte önceliğimiz insan hayatını korumaktır. Kazaların ailelerimizde bıraktığı derin acının yanında ülke ekonomisine doğrudan veya dolaylı maliyeti de yıllık yaklaşık 28 milyar dolardır.

Gazi Meclisimizin insan hayatını koruma sorumluluğuyla kabul ettiği kanun değişikliği trafik güvenliği mücadelemize önemli bir güç kazandırmıştır. Bu düzenlemeye katkı sunan bütün milletvekillerimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Kanun değişikliği sonrasında 27 Şubat-31 Ekim 2026 dönemini geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırdığımızda denetlenen araç sayısı yüzde 9,8 artarken işlem yapılan araç sayısı yüzde 20,6 azalmıştır. Makas atma ihlalleri yüzde 93,6; dur ihtarına uymama yüzde 53,1; hız ihlalleri yüzde 34,2; cep telefonu kullanım ihlalleri yüzde 23,2; alkollü araç kullanma yüzde 16,6 ve kırmızı ışık ihlalleri yüzde 9,6 oranında azalmıştır. Aynı dönemde ölümlü kazalar yüzde 16,5 azalmış, kaza yerindeki can kayıpları yüzde 14,7 azalarak 1.833'ten 1.563'e gerilemiştir.

Motosiklet güvenliğini de özel bir dikkatle ele alıyoruz. Motosiklet kazaları, ölümlü ve yaralanmalı kazaların yüzde 51'ini, bu kazalardaki can kayıpları ise toplam can kayıplarının yüzde 28'ini oluşturmaktadır. 2026-2027 Motosiklet Denetimleri Eylem Planı'mızla farkındalık kampanyalarını, etkin ve sürekli denetimi, sürücü eğitimlerini ve mevzuat çalışmalarını birlikte yürütüyoruz. Böylece motosiklet kazalarını azaltmayı, sürücü güvenliğini artırmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Muhterem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde göçü insani, vicdani ve hukuki sorumluluklarımızla ülkemizin güvenliğini gözeterek yönetiyoruz. Medeniyetimizin mazluma sahip çıkan anlayışıyla insan onurunu koruyor, kamu düzeninden taviz vermiyoruz. Yeni göç vizyonumuzla düzenli göçü ekonomik, sosyal ve sektörel ihtiyaçlarımıza göre planlıyor, nitelikli iş gücünü, uluslararası öğrencileri ve kayıtlı istihdamı teşvik ediyoruz. Yasal olarak bulunan yabancıların hak ve yükümlülüklerini bilerek toplumsal hayata katılımını önemsiyoruz.

31 Ekim 2026 tarihi itibarıyla ülkemizde 2 milyon 197 bin 464 geçici koruma altındaki Suriyeli, 1 milyon 286 bin 938 ikamet izni sahibi ve 128 bin 217 uluslararası koruma başvuru ve statü sahibi bulunmaktadır. Suriye'de oluşan yeni şartlarla birlikte 9 Aralık 2024'ten 31 Ekim 2026'ya kadar 775 bin 389 Suriyeli gönüllü, güvenli ve onurlu bir şekilde ülkelerine dönmüştür. Böylelikle toplam geri dönüş sayısı 1 milyon 515 bin 392'ye ulaşmıştır. Vaktiyle kapımıza sığınan insanların ülkelerinde yeniden hayat kurmasını önemsiyor, gönüllü, güvenli, onurlu ve düzenli dönüşlerin kalıcı olmasını destekliyoruz.

Düzensiz göçle mücadelemizi sorunun kaynak ülkede çözümü, etkili sınır güvenliği, ülke içinde etkin yakalama, düzensiz iş gücü göçüyle mücadele ve etkin sınır dışı mekanizması üzerine kuruyoruz. Entegre sınır yönetimine 19,3 milyar lira yatırım yaptık. Güvenlik duvarları ve devriye yollarını aydınlatma sistemleri, elektro-optik kuleler, termal kameralar ve "drone"larla destekleyerek gözetleme ve müdahale kabiliyetimizi güçlendiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Yılın ilk on ayında 61.447 düzensiz göçmenin sınırlarımızdan girişi engellenmiş, 74.046 düzensiz göçmen sınır dışı edilmiştir. Göçmen kaçakçılığına yönelik 5.928 operasyonda 3.372 şahıs tutuklanmıştır. 81 ilimizdeki 200 mobil göç aracıyla 3 milyon 37 bin 59 kişinin sorgulamasını gerçekleştirdik. Kontrollerde düzensiz göçmen tespit oranı 2024 yılında yüzde 4,3'ken 2026'nın ilk on ayında yüzde 1,3'e düşmüştür. Sınırlarımızdaki tedbirler, ülke içindeki etkin denetimler ve kaçakçılık ağlarına karşı kararlı mücadelemiz neticesinde ülkemiz, düzensiz göçte hedef ve transit göç rotası olmaktan çıkmıştır. Geri gönderme merkezlerinde denetimleri artırıyor, sağlık hizmetlerini, psikososyal desteği ve kayıt süreçlerini geliştiriyoruz. Uluslararası öğrencilerin ikamet başvurularını üniversitelerinde alıyor, GöçBil ve göç danışma araçlarıyla hizmetlere erişimi kolaylaştırıyoruz. Devlet tecrübemizle şekillenen Türkiye Güç Yönetimi Modeli, veriye dayanan, riskleri önceden değerlendiren ve değişen şartlara uyarlanan bir yapıdır. Bu birikimi uluslararası iş birliği talepleri doğrultusunda diğer ülkelerle de paylaşıyoruz.

Denizlerimizde de insan hayatını koruma sorumluluğuyla hareket ediyoruz. Sahil Güvenliğimiz, mavi vatanımızda yılın ilk on ayında 304'ü çocuk olmak üzere 2.178 insanın hayatını kurtarmıştır. Bizim anlayışımızda sınırlarımızı korumak da tehlikedeki bir canı kurtarmak da aynı devlet sorumluluğunun gereğidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler asrın felaketi olarak hafızalarımıza kazındı. Tarihimizin en yıkıcı afetlerinden birinde kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmetler diliyorum; acılarını yüreğimizde taşıyor, emanetlerine milletçe sahip çıkıyoruz. Muhterem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip

Erdoğan'ın talimatlarıyla, deprem bölgesinin yeniden imarı için bütün imkânlarımızı seferber ettik. Devletimizin kudreti, milletimizin birlik ve beraberliğiyle asrın felaketi karşısında asrın dayanışmasını ortaya koyduk. Bu kapsamda, bölgeye aktardığımız yardım tutarı 180 milyar 59 milyon lirayı aştı. Kalıcı konutların inşası ve temel altyapı yatırımlarının hayata geçirilmesi için AFAD Başkanlığımız aracılığıyla ilgili kurumlara 1 trilyon 926 milyar lirayı aşan ödenek aktarılmıştır. Enkazın hacim itibarıyla yüzde 97'sini kaldırdık, kalan yüzde 3'lük kısmın kaldırılması için idari ve adli soruşturmaların tamamlanması beklenmektedir. 31 Ekim 2026 tarihi itibarıyla 433.607 konut ve 21.690 iş yeri olmak üzere toplam 455.357 bağımsız bölümün kurası çekilerek anahtarları vatandaşımıza teslim edilmiştir.

1 Ocak-31 Ekim 2026 tarihleri arasında 137.057 afet ve acil durum meydana gelmiştir. Ekiplerimizin hazırlık ve müdahale kapasitesini sürekli geliştiriyoruz. Arama ve kurtarma kadromuzu yeni katılan 1.033 arkadaşımızla 4.494 personele yükselttik. Kamu kurumlarımız ve sivil toplum kuruluşlarımızla yürüttüğümüz çalışmalar kapsamında arama kurtarma personeli kapasitemiz 174.698'e ulaştı. AFAD gönüllülüğüne başvuran vatandaşlarımızın sayısı 1 milyon 678 bin 72'ye ulaştı. Zorunlu eğitimlerini tamamlayan 292.514 temel AFAD gönüllümüz, saha eğitimlerini tamamlayan 91.902 destek AFAD gönüllümüz bulunmaktadır. İthal edilen 78 çeşit arama kurtarma ekipmanının 64'ünü artık yerli ve millî imkânlarla üretiyoruz, bu sayede 459 milyon lira tasarruf sağladık. Taşkın riskini azaltmak amacıyla Devlet Su İşleriyle birlikte Mayıs 2024'ten bu yana 443 derede 36,2 milyon metreküp temizlik ve ıslah çalışması gerçekleştirdik.

Aziz milletimizin merhametini ve yardımlarını dünyanın dört bir yanına ulaştırmayı da sürdürüyoruz. Gazze'deki mazlum kardeşlerimize 7 Ekim 2023'ten bu yana 14 uçak ve 21 gemiyle toplam 111.900 ton insani yardım malzemesi sevk ettik. Bu yardımların tutarı 183 milyon dolara ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konsept Nüfus Müdürlüğü Projesi'yle hizmet mekânlarımızı modern ve erişilebilir hâle getiriyoruz. Yenilediğimiz 1.009 nüfus müdürlüğümüzde 2026 yılının ilk on ayında 16 milyon 645 bin işlem gerçekleştirdik. Yeni tip Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartını teslim ettiğimiz vatandaşlarımızın sayısı 87 milyona, kullanım oranı ise yüzde 98'e ulaştı. E-devlet üzerinden sunduğumuz 50 hizmetle yaklaşık 128 milyon işlem nüfus müdürlüklerine gelmeye gerek kalmadan tamamlandı. Dijital Arşiv Yönetim Sistemi'yle yaklaşık 590 milyon sayfalık arşiv belgesini dijital ortama aktardık. Kimlik, pasaport, ruhsat ve izin belgelerini yüksek güvenlik standartlarıyla üretiyoruz. 2016 yılından bu yana ürettiğimiz güvenli belge sayısı 200 milyona ulaştı. 459 sağlık kuruluşundaki e-doğum uygulamasıyla ailelerimizin kayıt işlemlerini kolaylaştırıyoruz. Yaşlılık, hastalık ve engellilik sebebiyle müdürlüklerimize gelemeyen vatandaşlarımızın başvurularını adreslerinde alıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sivil toplum kuruluşlarımızı yardımlaşma geleneğimizi yaşatın ve dayanışmayı hizmeti dönüştüren kıymetli paydaşlarımız olarak görüyoruz. Ülkemizde 103.198 dernek, 9 milyona yakın üyesiyle toplumsal hayata katkı sunmaktadır. İş birliğini, gönüllülüğü ve toplumsal fayda üreten çalışmaları destekliyoruz.

Yılın ilk on ayında dernek projelerine 412 milyon lira destek sağladık. TÜBİTAK'ın sosyal ve beşerî bilimler alanındaki destek programı kapsamında sivil toplum başlığında ilk defa 13 projeyi destekledik, 18 bin 862 kişiye eğitim verdik, 2.056 sivil toplum kuruluşu ziyareti gerçekleştirdik. DERBİS'le dijital bildirimleri ve onaylı, doğrulanabilir belgelere erişimi, e-devlet üzerinden üyelik ve sorgulama işlemlerini kolaylaştırıyoruz. "Türkiye Yüzyılı'nda Sivil Toplum" anlayışıyla bir araya getirdiğimiz Sivil Toplum İstişare Kurulumuzla kuruluşlarımızın görüş ve önerilerini ortak çalışmalarımıza yansıtıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 112 Acil Çağrı Merkezlerimizde yılın ilk on ayında 76,1 milyon çağrıyı karşıladık, bu çağrıların 31,2 milyonu vakaya dönüştü, ortalama cevaplama süremizi 2,35 saniyeye indirdik. Hayat 112 Acil uygulamasıyla konum, fotoğraf ve videoları doğrudan alıyor, ekiplerimizi doğru noktaya hızlı bir şekilde yönlendiriyoruz. 1 milyon 53 bin kez indirilen Hayat 112 Acil uygulaması üzerinden 40 bin 507 ihbar, 28 bin 650 fotoğraf ve video iletildi. Bu vesileyle vatandaşlarımızı Hayat 112 Acil uygulamasını telefonlarına indirmeye davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; personelimizin çalışma şartlarını ve hizmet kalitesini iyileştirmek için hizmet binalarımızı ve altyapımızı da yeniliyoruz. Bakanlık merkez birimlerimiz ve bağlı kuruluşlarımız bünyesinde 952 yapım ve yatırım projesini yürütüyoruz. Deprem bölgesindeki hizmet binalarımıza öncelik veriyor, yatırımları kararlılıkla takip ediyoruz. Bu kapsamda, 65 hükûmet konağı projesinin 50'sini tamamladık, 3'ünü güçlendirdik. Emniyet teşkilatımızın 117 hizmet binası projesinden 62'sini, jandarmamızın 36 projesinden 32'sini tamamladık, diğer projelerimizin yapım ve hazırlık süreçlerinde de sürdürüyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizin huzurunu korumak, devletimizin kudretini adaletle, hizmetinin merhametle buluşturmak temel felsefemizdir. Muhterem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye Yüzyılı vizyonuyla "Büyük ve Güçlü Türkiye" idealine kararlılıkla yürüyoruz. Terörün gölgesinden kurtulmuş, kardeşliği kuvvetlenmiş, her ferdinin geleceğe güvenle baktığı bir Türkiye için bütün imkânlarımızla çalışıyoruz. Bu yolda gücümüzü hukuktan, cesaretimizi milletimizin güveninden, çalışma azmimizi taşıdığımız emanetin ağırlığından alıyoruz. Milletimizin her kuruşunun hesabını verme sorumluluğuyla bütçemizi ülkemizin huzuruna ve insanımızın güvenliğine hizmet edecek şekilde kullanacağız. İçişleri ailemizin bütün mensuplarıyla milletimizin güvenine layık olmak için içtenlikle ve tevazuyla çalışmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, vatanımız uğruna can veren aziz şehitlerimizi rahmetle, kahraman gazilerimizi minnetle anıyorum. Büyük bir fedakârlıkla görev yapan çalışma arkadaşlarıma ve kıymetli ailelerine şükranlarımı sunuyorum. Bütçe görüşmelerimize katkıları için Plan ve Bütçe Komisyonumuzun Sayın Başkanına ve siz değerli milletvekillerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Cenab-ı Hak milletimize hizmet yolunda gayretimizi bereketli, birliğimizi daim, devletimizi payidar, milletimizi bahtiyar eylesin.

Bakanlığımızın 2027 yılı bütçesinin ülkemize ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Yeni Parti Grubundan önce Sayın Mehmet Salih Uzun'a, sonra Sayın Murat Bakan'a söz vereceğiz. DEM PARTİ Grubundan Sayın Onur Düşünmez ve Sayın Serhat Eren. Akabinde, Sayın Ali Öztunç, Sayın Hasan Öztürkmen, Sayın Mustafa Cihan Paçacı, Sayın Hakan Şeref Olgun, Sayın Birol Aydın, Sayın Sadullah Ergin, Sayın Ahmet Erbaş, Sayın Celal Fendoğlu ve en son Sayın Necmettin Erkan.

Sayın Salih Uzun, buyurun lütfen.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve yürütmenin sayın temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, bugünkü bütçe konuşması için elbette hazırlık yaptım ama hiçbir şey olmamış gibi, bugün hiçbir şey olmamış gibi, her şey normalmiş gibi, devlet idaresi normalmiş gibi, işleyen bir hukuk devleti varmış gibi, işleyen bir devlet düzeni varmış gibi bugün burada konuşamam, kusura bakmayın; hele İçişleri Bakanlığı bütçesinde konuşamam. Hazırladıklarımız çöp oldu, şimdi başka bir şey yapmak istiyorum.

Bugün bir televizyona daha el konuldu, bugün Sözcü TV'ye el konuldu, çöküldü ama bu yeni de değil daha önce Flash TV'ye çöküldü, sonra Tele1'e çöküldü; hem de sadece televizyonlara değil şirketlere çöküldü yani sadece ifade özgürlüğüne, basın özgürlüğüne el konulmadı, onlar gasbedilmedi, mülkiyet hakları da gasbediliyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Kim çöktü?

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Sonra Halk TV'ye çöküldü, bugün de Sözcü TV'ye. Dolayısıyla, işleyen bir devlet idaresinden bahsedemeyiz.

Sayın Bakan, onun için, ben sizi hemen notlarımla Mülkiye yıllarınıza götürmek istiyorum. Ben de sizden birkaç sene önce Mülkiyeden mezun olmuşum, orada aldığımız derslerden birini hatırlatmak istiyorum; tabii, bu hatırlatmayı size yapacağım ama aslında sonuçları itibarıyla milleti ilgilendiren konular. Devleti "devlet" yapan temel ilkeler var, bunlar öğretildi bize. Özellikle, modern devleti "devlet" yapan temel ilkeler var. 4 ilke var: Bir tanesi kanuni idare ilkesi yani devletin bütün iş ve işlemleri önceden belirlenmiş soyut genel kurallara yani kanunlara göre yapılır, devlet keyfî olamaz. İkincisi, kurumsal idare ilkesi yani devletler, kişiler ve şahıslar üzerine kaim değildir, kurumlar üzerine kaimdir. Birincisi, devlet keyfî olamaz; ikincisi, devlet şahsi olamaz. Üçüncüsü düzenli idare ilkesidir yani devletin bütün faaliyetleri, bütün iş ve işlemleri öngörülebilir olur; bu ilke aynı zamanda müktesep hakkın da teminatıdır, mülkiyet hakkının da teminatıdır, kanun önünde eşitliğin de teminatıdır. Bu vesileyle, bu ilkelerle devlet bir zulüm mekanizması olmaktan çıkar. Dördüncü ilke de zor kullanma tekelidir; devletten gayrı hiçbir kişi yahut yapı zor kullanamaz. Bütün bu 4 ilkeye bir de modern devletin işlevlerinden bir tanesi olan asayişi de eklediğimiz zaman, işte, İçişleri Bakanlığı devletin ta kendisidir, devletin somutlaşmış hâlidir, devletin işleyen elidir. Onun için, bu sözleri bu bütçede İçişleri Bakanına söylemeliyim, başkasına değil.

Değerli arkadaşlar, 2018'den bu yana Türkiye maalesef bırakın hukuk devleti olmayı, tam anlamıyla bir kanun devleti olmaktan da çıkıyor -inanın, çok samimi söylüyorum- bunu bir muhalif eleştiri olarak almayın, biraz önce saydığım o 4 ilke var ya, o 4 ilkeye göre yapılmış bir tespittir. 2017'de bir Anayasa değişikliği yapıldı, yönetim sistemi değişti; 2018'de 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Tanzimat'tan bu yana böyle ilmek ilmek işlediğimiz o bütün kurumlar, kanuni idareler, düzenli işlemlerin hepsi lağvedildi; bir siyasal iktidar ile yani bir hükûmet ile devlet arasındaki ayrım ortadan kalktı, bir hükûmeti devletten ayıran bütün kurumlar imha edildi ve tam anlamıyla böyle kişisel, şahsi bir yönetime geçildi. Şimdi, yapılması gereken, yapmamız gereken tam da budur; tekrar devlete dönmeliyiz, tekrar devleti "devlet" gibi yönetmeye dönmeliyiz, tekrar devletin gereklerine dönmeliyiz, biraz önce saydığım o 4 ilke var ya, tekrar o 4 ilkeye dönmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, o biraz önce saydığım dört 4 ilke var ya, o bir güvencedir ama sadece yönetilenler için bir güvence değildir, yönetenlerin ta kendisi için de bir güvencedir; sadece muhalifler için bir güvence değildir, iktidar sahipleri için de güvencedir.

Onun için, Sayın Bakanım, bu noktada, ben size değil arkanızdaki bürokratlara seslenmek istiyorum çünkü elbette siz de bir kamu görevlisisiniz ama siz bu düzenin bir parçasısınız, siz bu düzenin gönüllü neferisiniz, onun için size nefes tüketemem. Arkanızdaki bürokratlara seslenmek istiyorum: Değerli bürokratlar, sizin sadakatiniz devlete ve kanunlara olmalıdır. Devlete ve kanunlara, şahıslara değil, devlete ve kanunlara.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Zaten öyle.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öyle zaten.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Öyle mi? Sedat Peker ne oluyor?

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Onun için söylüyorum, sizin güvenceniz, hepimizin güvencesi kanuni idare ilkesidir. Aman ha, buna dikkat edin.

Şimdi, bakın, hepiniz için ibret olsun, bak, bu söyleyeceklerim, hepimiz için ibret olsun: Daha bir yıl öncesine kadar devletin en üst kademesindeki bürokratlardan birisi olan, on yıla yakın Devlet Denetleme Kurulu Başkanı olan kişi, bürokrat şimdi "Ben bir tek ifadeyle tutuklandım." diye dert yanıyor. Bak, bunu herkes ibret alsın. Herkes ibret alsın bunu. Bugün eğer siz, bu biraz önce saydığım şeyleri ortadan kaldırırsanız, insanların şirketlerine çökerseniz, mülkiyet hakkını ortadan kaldırırsanız, efendime söyleyeyim, otuz yıl önce verilmiş bir diplomayı geriye dönük iptal ederseniz yani kanuni idare güvencesini ortadan kaldırırsanız yani düzenli idare

güvencesini ortadan kaldırırsanız devlet olma vasfını ortadan kaldırırsınız, o zaman da işte o yapı gelir, sizin en üst bürokratınızı bir kişinin ifadesiyle tutuklar, o da dert yanar "Ben bir ifadeyle tutuklandım." diye. Onun için ne yapın edin değerli bürokratlar, kanuna sadık olun. Kanunu, idarenin güvencesinin anlamını bilin, buraya bakın. Bu bir ifadeyle yoksa, bir ifadeyle itibarınızı kaybedersiniz, bir iradeyle her şeyinizi kaybedersiniz.

Özellikle mülki idare amirlerine sesleniyorum: Mülki idare amiri değerli dostlar, bakın, bizim Tanzimat'tan bu yana, bu modern devlet kurma çabamız var ya, onda mülki idarenin büyük katkısı vardır, çok büyük bir katkısı vardır. Bir yabancı yazar şöyle tarif eder: "Türk devleti bir müfettişlik ve mülki idare yapısıdır." der. Gerçekten de öyledir ama işte şimdi her gün o devletin bir parçasının yıkıldığını görünce insan ister istemez son kale olarak gördüğü o mülki idareye seslenesi geliyor, ben öyle yapıyorum. Son kale olarak gördüğüm o mülki idareye sesleniyorum: Bari siz dikkatli olun, bari siz bunlara uymayın.

Bakın, hiç kimse unutmasın, herkes bunu mutlaka... Zaten siz de biliyorsunuz ama vurgulayarak bir daha söylüyorum: Bugün içinde bulunduğumuz bu sistemle, bu ucube sistemle bu devlet yönetilemez, asla yönetilemez. Bir gün gelecek, önünde sonunda Türkiye tekrar devlete dönecek; önce kanun devletine, sonra hukuk devletine dönecek. Ama o güne kadar ne olur mülki idare hiç olmazsa ayakta kalsın, mülki idare dağılmasın. Mülki idare dağılmasın ki tekrar toparlama imkânımız ortadan kalkmasın. Sizlere özellikle sesleniyorum: Şimdi, bugün, önünüzdeki siyasetçileri kendinize örnek almayın. Tanzimat'ın paşalarını, Tanzimat'ın nazırlarını, Tanzimat'ın bürokratlarını kendinize örnek alın. Açın Tanzimat Fermanı'nı okuyun. Tanzimat Fermanı'ndan önce, yani Tanzimat Fermanı'ndan önce kanuni idare güvencesi yokken paşaların, bürokratların, sadrazamların başına ne geliyor, ona bakın; Tanzimat'la birlikte gelen kanuni idare güvencesinin ne anlama geldiğini fark edin, buna sahip çıkın. Tanzimat'a sahip çıkın, Türk devletine, Türk devlet geleneğine sahip çıkın. Türk devlet geleneğine, mülki idare amirleri, sahip çıkın diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - On iki dakikası var, sekiz dakika kullandı.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bizden gitti...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - E, dünden beri benden gidiyor, ne yapayım.

Sayın Bakan, buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları; hoş geldiniz. Tabii, ben de sözüme Sözcü'yle başlayacağım. Özgür basının olmadığı yerde demokrasi olmaz. Yani bizim burada söylediklerimiz, yaptığımız yasama çalışmaları, yaptığımız denetim çalışmalarını ancak biz özgür basınla dile getirebiliriz. Özgür basının susması sadece bizim sesimizi susturmuyor, bize oy veren milyonların da sesini susturuyor. Dolayısıyla TELE 1, arkasından Halk TV, arkasından Sözcü, bu bir tesadüf olarak kabul edilemez. Bunun bir hukuk devleti mantığı içinde de açıklanmasının imkânı yok, bu şekilde başlamak istiyorum.

Sayın Bakan, bu benim 12'nci bütçem. Bu 12 bütçede herhâlde 20'nin üzerinde konuşma yapmışımdır; hem İçişleri Bakanlığı bütçesiyle ilgili komisyonda hem de Genel Kurul konuşması. Siz de benim o günden bugüne çalıştığım 4'üncü Bakansınız. Her bakan geldiğinde o bakandan ciddi bir beklenti olur yani Soylu geldiğinde bir beklenti vardı. O beklentileri karşılayamadı Soylu yani hukuk devleti tanımayan, kanun tanımayan bir Bakandı; kolluk kuvvetleriyle empati kuramayan bir Bakandı. O gitti, Ali Yerlikaya büyük bir krediyle geldi. Ali Yerlikaya'nın kredisinin sebebi kendisi değildi, ondan önce Soylu'nun olmasıydı. Ali Yerlikaya geldiğinde de aynı şey oldu, o beklentiler karşılanamadı yani kolluğun birçok beklentileriyle ilgili kendinden öncesini yok sayan, kendinden sonra da kimsenin olmayacağını düşünen bir Bakandı ve bütün bu bütçe kitapçıklarında da "Kabine dönemi" diye yazardı yani sanki ondan önce bir Bakanlık, bir devlet yokmuş gibi öyle bir yaklaşımı vardı. Şimdi, siz geldiniz, sizden beklenti büyük.

Bizim hepimizin kimliklerini oluşturan çokça şey var yani siyasi düşüncemiz kimliğimiz, mesleğimiz kimliğimiz, inancımız kimliğimizin bir parçası. Benim kimliğimi oluşturan hususlardan birisi de asker çocuğu olmam, astsubay çocuğu olmam. Sizin kimliğinizi oluşturan unsurlardan birisi de polis babası olmanız. Dolayısıyla bir polisin, bir kolluk kuvvetinin sabah nasıl işe gittiğini ve ailesinin nasıl beklediğini, o maaşla nasıl geçindiğini bilen, bilmesi gereken bir insansınız. Dolayısıyla en fazla beklenti sizde yani tüm bakanlar içinde söylüyorum. Bu beklenti karşılanabilir mi? Yani biz o krediyi size açtık yani umarım 12/36'yla ilgili çalışmanız -bunu biliyoruz- tam olarak uygulanmıyor olsa da şu an, zaman içinde uygulanırsa bu önemli.

Bir de daha önceki dönemde, mesela geçen sene sizin yanınızda bulunan arkadaşlar farklıydı yani Bakanın yanında bulunan arkadaşlar farklıydı. Bülent Turan o zaman da Bakan Yardımcısıydı ama burada değildi, burada oturmuyordu. Bu, bizim için önemli. Parlamento deneyimi önemli. Sizin, Parlamentoda görev yapmış olmanız geçmişte, bizim için kıymetli; grup başkan vekilliği yapmı bu Parlamentoda bir arkadaşımızın Bakan Yardımcısı olması önemli. Siyasi düşünceden bağımsız olarak söylüyorum.

Şimdi, bu bütçede ben inceledim bu kitapçığı; hem konuşmanızı dinledim hem kitapçığa baktım ne var diye. Bütçede her şey var, teknoloji var, İHA, SİHA var, yazılım var, siber çalışması var. Sayın Bakan, bu bütçede insan yok. İnsan yoktan neyi kastediyorum? Bakın, bu teknolojiyi kullanacak, bu İHA'yı, SİHA'yı kullanacak, bu çalışmaları yapacak, sizin anlattığınız uyuşturucuyla mücadeleyi, organize suçla mücadeleyi, bunu yapacak insan yani kolluk kuvvetleri; bunu yapacak polis, bunu yapacak Jandarma, genel idari hizmetlerdeki arkadaşlarımız ya da İçişleri Bakanlığının diğer birimlerindeki arkadaşlarımız. Burada kolluk kuvvetlerinin fazla mesaisine ilişkin bir şey yok, kolluk kuvvetlerinin özlük haklarına ilişkin bir şey yok; onların sosyal haklarına ilişkin, hukuki haklarına ilişkin, ekolojik haklarına ilişkin, sendika haklarına ilişkin hiçbir şey yok. Bu bütçenin, bunun ne kadar önemli

olduğunu biz bugün yaşayarak görüyoruz. Bakın, Suudi Arabistan'la Yemen arasında bir savaş var. Suudi Arabistan, savunma bütçesi olarak dünyanın en büyük ülkelerinden birisi, çokça uçağı vardır, en modern uçağa, Türk Silahlı Kuvvetlerinden belki daha modern uçaklara sahiptir, füzesi vardır, İHA'sı vardır, SİHA'sı vardır, her şeyi elde edebilecek ama insan kaynağı yok, inanmış mücadele edecek, yetişmiş bir insan kaynağı yok. Yani kolluk kuvvetinden bahsediyorum. Bizim jandarmamız, polisimiz, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki Mehmetçik'imiz gibi insan kaynağı yok. Dolayısıyla, burada eğer ve bir İçişleri Bakanı başarılı olmayı arzu ediyorsa önce hem sizin kişisel pozisyonunuz hem de kolluk kuvvetlerinin içinde bulunduğu durumu gözeterek çalışması lazım. Ben her şeyin önüne bunu koyuyorum. Bugün bize gelen mesajlar yani beklentiler tam olarak karşılanmıyor, kolluk sahipsiz, kolluk kendisini garip hissediyor, kolluk kendisini yetim hissediyor ve sorunlarının çözüldüğünü düşünmüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Kabul etmiyorum.

MURAT BAKAN (İzmir) - Yani bu beklentilerin bir kısmı -iyi başladınız bu 12/36'yla ilgili ama- yeterli değil yani kolluğun öncelikle sendika hakkına kavuşması lazım. Bakın, dünyada 200 binin üzerinde, 100 binin üzerinde polis olan modern ülkelerin tamamında polis sendikası var. Ben defalarca söyledim. Fildişi Sahili'nde polis sendikası var ve polisin bir militarist örgüt olmadığını, polisin özlük haklarını, sosyal haklarını, bir soruşturmayla karşılaştığında hukuki haklarını savunan sendikası var. Polis sendikasıyla ilgili bir adım atılması lazım; bu, İçişleri Bakanlığı istemeden olmaz ve bu polis sendikası sadece polis memurunun değil, onu yönetenlerin de elini kolaylaştıracak bir şeydir. Polis bir soruşturma geçirdiğinde sahipsiz. Sizin polisi düşünüyor olmanız, polis babası olmanız bireysel olarak o polisin yaşadığı amir baskısını, mobbingi ortadan kaldırmıyor Sayın Bakan.

Bir başka konu, sınır güvenliğiyle ilgili söylemem gerekenler var. Sınır güvenliğinin kolluğa devredilmesi gerektiğini düşünüyorum. Tüm demokratik ülkelerde sınır güvenliği kollukta. Bu bir plan dâhilinde Kara Kuvvetleri Komutanlığına geçmişte Kara Sınırlarının Korunması Hakkında Kanun'la devredilmiş, tekrar kolluğa devredilmesi, jandarmayla ya da bir sınır güvenliğiyle korunması lazım. Burada da sizin Bakanlık olarak düşünceniz önemli.

Bir başka konu, Adalet Bakanlığı koordinatör bakanlık gibi davranıyor. Yani, İçişleri Bakanlığının açıklama yapması gereken konuyla ilgili biz Adalet Bakanından açıklama görüyoruz. Gaziantep'te 14 ilde uyuşturucu operasyonu yapıldı, altı ay teknik, fiziki takip, operasyonu Adalet Bakanı duyurdu. Yani, yasa dışı bahisle ilgili dokuz aylık bilançoyu açıklayan Adalet Bakanı. Bunlar kolluğun, İçişleri Bakanlığının görevleridir; bugüne kadar bunu İçişleri Bakanı hep açıkladı, açıklaması gerekir. Dolayısıyla, sizin açıklamamanız değil ama Adalet Bakanının bir koordinatör bakanlık gibi davranmasını doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Uyuşturucu ve organize suçla ilgili, kitapçıkta benim geçen sene eleştirdiğim bir şey vardı: Operasyon sayıları. Operasyon sayısı 47.064 2026 yılı içinde, bu operasyon sayısı olamaz yani bu istatistiklerde hata var. Tutuklu sayısı ne kadar? 47 bin operasyon yapmışsınız, 39 bin tutuklu var yani 1 operasyon başına 1 tutuklu yok. Ya bir arama faaliyetini ya bir çevirme faaliyetini operasyon olarak size getiriyorlar -ki böyle olduğunu düşünüyorum- bu rakamlar, bu istatistikler doğru değil Sayın Bakan. Uyuşturucuyla ilgili yakalama bir başarı değil, bunu ifade etmek isterim çünkü yakalamanın çok olduğu yerde ticaretin de yüksek olduğunu görüyoruz. Yasa dışı bahis de aynı şekilde, işlem hacmi yani tutuklama, operasyon sayısı vesaire ama asıl bunun mali olarak izlenmesi, finansal olarak izlenmesi önemli, parayı takip etmek önemli. MASAK'la iş birliği içinde bunun yapılması lazım.

Polis intiharlarıyla ilgili tekrar bunu gündeme getirmek istiyorum. Daha önce Soylu döneminde bakış açısı şuydu: "Polislik bir maaş mesleği değildir." diyordu. Polisin sosyal hayatını, aile hayatını, kolluğun aile hayatını umursamıyordu. Ali Yerlikaya bunu bir gönül meselesi olarak açıkladı: "Gönül meselesinde intihar ediyor. İşte, borcundan intihar ediyor." Sanki diğer mesleklerin, sanki öğretmenin ya da diğer memurların böyle bir sorunu yokmuş gibi polis intiharlarını küçümseyen, hafife alan bir yaklaşım vardı. Polis intiharlarının arkasında ağır çalışma koşulları, ağır mesai koşulları, mobbing, amir tahakkümü vardır, bu işin üstüne gidilmesi gerekir. Bir Meclis araştırması komisyonu kurulması gerekir. Bunu da AK PARTİ ve diğer siyasi partilerden arkadaşlarıma tekrar vurgulamak istiyorum.

Tabii, on dakikada her şeyi bitiremedim ama ben şöyle söyleyeyim: Bizim taleplerimiz belli, bu 12/36 kâğıt üzerinde kalmasın, uygulamaya geçsin derhâl. Yükselmede mülakat kaldırılsın, terfi liyakate göre yapılsın, aidiyete, mensubiyete göre değil. Lise mezunu, ortaokul mezunu polislerin ciddi bir yaşamsal sorunu var emeklilikte, bunlar intibaklarının yapılması lazım daha önce subayların, astsubayların yapıldığı gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinde. Kolluğun sendikal örgütlenme talebi artık masaya gelsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (İzmir) - Jandarma ile polis arasındaki özlük hakları farkı ortadan kaldırılsın.

Son olarak Sayın Başkan, bu bütçede, evet, araç var, sistem var, teknoloji var; eksik olan insan diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Düşünmez...

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan ve değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesindeki Nerman köyünden bir kadın "Köyümüze özgürce girmek istiyoruz." diyor. Bu söz bugün İçişleri Bakanlığının bütçesini konuşurken önümüze koymamız gereken en temel meseleyi anlatıyor: Yurttaşın kendi köyüne, toprağına, merasına erişebilmesi.

Sayın Bakan, Nerman köyüne 2015'ten bu yana GBT kontrolü ve arama yapılarak köylüler girebiliyordu. Yalnız, 2026 itibarıyla Jandarmadan izin alınmasına rağmen hâlâ köyüne erişemiyor insanlar. Bu Nerman köyünü sadece bir örnek olarak vermek

istiyorum çünkü orada çok önemli bir mesele de cereyan etti. Yasaklanan köye girmek isteyen yurttaşlar jandarmayla bir diyalog kurdular ve bu diyalogda yasakların süreçle birlikte neden kaldırılmadığı sorulduğunda kendileri "Bizim süreçle hiçbir alakamız yok." yanıtı verilmişti. Bu örnek sizin için de bir belirleyici kıstas olsun. İnsanlar kendi köylerine erişemiyorsa, kendi tarlasını süremiyorsa, bahçesini ekemiyorsa barışın toplumsallaşması da çok kolay olmayacağa benziyor. Bu yönde sizin de elinizi taşın altına koymanız gerektiğini belirtmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Başkan, Sayın Bakan; Hakkâri'de Nerman, Pagenk, Kamber ve Yediveren köyleri var, 300'ü aşkın tapulu arazisi var bu köylerin ve 100'ü aşkın aile bu köylerde yaşıyor. Bu 100'ü aşkın aile İHD'ye başvurmuştu ve köylerine girmek için izin almak istiyorlar, bu da henüz sağlanmış durumda değil köylüler bunu bizzat kendileri söylüyor "Köyümüz işgal altında." Şimdi, bu mesele birkaç köyün giriş kapısına tabela koymakla ya da kontrolle sınırlamakla kalmıyor. TBMM Köy Boşaltma Komisyonu 905 köy ve 2.523 mezra olmak üzere 3.428 yerleşim biriminin boşaltıldığını kayıt altına almıştı. İnsanlar yıllar sonra evlerine dönmek istediğinde bu kez kalekollar, kontrol noktaları, mera ve yayla yasaklarıyla karşılaşıyor. Hakkâri'de bugün de köyüne giremeyen, merasında hayvan otlatamayan, kendi bahçesindeki ürünü toplayamayan köylüler var. Bakın, binlerce örnek verilebilir ama ben Hakkâri'den birkaç örnek vermek istiyorum, hâlihazırda giriş çıkış yasağı olan köylerden. Hakkâri merkezde Işıklı, Kavaklı, Kurudere, Kavşak, Çağlayan, Uzundere ve Çayırlı köyleri; Şemdinli'den Ormancık, Meşelik, Ayranlı, Üzümkıran, Çevre ve Öncü köyleri; Derecik'ten Anadağ, Koçyiğit ve Gaste köyleri ve daha niceleri. Niye Hakkâri'nin köylerinden örnek verdim Sayın Bakan? Hemen yanınızda Sayın İçişleri Bakan Yardımcısı Ali Çelik Hakkâri'de görev yapmıştı, yine Hakkâri'yle ilgili sınırlamaların sadece köylerle ilgili kalmadığını, kontrol noktalarında da benzer bir uygulama olduğunu gözlemliyoruz. Bizzat siz 30 Haziranda ülke genelinde 2.763 kontrol noktasının kaldırıldığını söylemiştiniz, biz bu açıklamayı önemli buluyoruz.

Evet, belki 2.763 kontrol noktası kaldırıldı ama kaldırılıp yeri değiştirilen başka kontrol noktaları da var Sayın Bakan. Örneğin, Hakkâri'de Yeniköprü kontrol noktası hemen 2 kilometre ötedeki baraj mevkiine tekrar konuldu. Evet "Kontrol ve aramalar vatandaşın huzur ve güveni için yapılır." diye bir mottonuz var ama daha çok kontrol, daha çok arama, daha çok huzur getirmiyor Sayın Bakanım.

İl merkezlerinde, ilçelerde, mahallelerde, köy yollarında GBT ve arama uygulamaları yurttaşın günlük hayatını da olumsuz etkiliyor maalesef. Hastaneye yetişmeye çalışan hasta, okula gidemeyen öğrenci, işine ve ticaretine ulaşamayan esnaf yol boyunca durduruluyor. Bu uygulamalar seyahat özgürlüğünü ve kamu hizmetlerine erişimi doğrudan etkiliyor. Bakanlığınızdan hangi noktaların tamamen kaldırıldığını, hangilerinin başka yere taşındığını ve bugün kaç kontrol noktasının faaliyette olduğunun açıklanmasını istiyoruz. Bu eziyete son verecek bir takvim de belirlemenizi istiyorum.

Şimdi, gelelim demokratik irade meselesine. Hakkâri 31 Mart seçimlerinde belediye başkanını seçmişti, Sayın Mehmet Sıddık Akış Belediye Başkanı olarak Hakkâri'nin iradesi olarak göreve başladı ama hemen akabinde 3 Haziran 2024'te yerine kayyum atandı. Bu kayyum atama pratiğinde biz meydanlarda, alanlarda sesimizi yükselttik. Dönemin valisi toplantı ve gösteri yasağı kararı alarak bizim bu demokratik hakkımızı kullanmamızın önüne geçmişti. Bizzat ben başvuru yaptım, mahkeme eliyle bu kararların hukuka aykırı olduğu tescillendi. Biz defalarca valiliğe ve valilik personeline "Bu uygulamaları kanundan aldığınız yetkiye göre uygulayın." demiştik ama maalesef ki önümüzde kapı duvar bir rejim vardı. Kayyum bir hak gasbıydı o kayyumun kara lekesini Ali Çelik'te kendi ellerine sürmüştü.

Şimdi, Sayın Bakan, 14 Ekimde Halk TV'ye, bugün de Sözcü TV'ye kayyum atandı. Biliyoruz, belediye ve TMSF'nin kayyum uygulamaları farklı kanuni dayanaklara dayanıyor. Evet, biz ikisini de reddediyoruz, nedeni şu Sayın Bakan: Birinde irade gasbı, birinde kamuoyunun haber alma hakkı engelleniyor. Bu kayyum pratiğinin vebali de kayyum pratiğinin kara lekesi de Bakanlığınızın üzerindedir Sayın Bakan.

Şimdi, Sayın Bakan, başka bir meseleye gelmek istiyorum. Mersin'de bir kadın kolluk görevlilerine kapıyı açtığında pijamalarıyla onları karşılamıştı. Evet, çünkü sabahın erken saatlerinde oraya bir operasyon yapılmıştı. Sayın Bakan, burada görüntüler sızdırıldı, sizler çıkıp "Bu görüntüleri biz sızdırmadık." dediniz, bu yetmiyor. Siz özel hayata saygı gözetecek yegâne kurumun başındasınız. "Görüntüleri biz servis etmedik." demekle yetinemezsiniz. Kayıt ve paylaşım zincirini ortaya çıkarmalı, sorumluları tespit etmelisiniz. Bakın, bölgede çok daha vahim örnekler var, size bağlı personeller açıkça suç işliyor Sayın Bakan. Cezasızlık zırhıyla korunmalarına müsaade etmeyin.

Başka bir uygulama, cezaevlerindeki jandarmanın tutumu. Biz defalarca cezaevi ziyaretleri yaptık, oradaki mahpuslarla ve idarelerle görüşmeler yaptık. Adalet Bakanlığına da sorduk Sayın Bakan, cezaevlerinde hastane sevklerinde ağız içi arama dayatmaları uygulanıyor. Yine, kelepçeli muayene gibi garabet bir durumla karşı karşıyayız. Kelepçeli muayeneye ilişkin mevzuatımız açık "Eğer hekim talep ederse ve gerekli güvenlik alınırsa kelepçeli tedavi uygulanamaz." diyor ancak sizin personeliniz ısrarla bunu dayatmaya çalışıyor. Ağız içi arama dayatması dolayısıyla hastane sevkine gidemeyen binlerce mahpus var. Ağız içi arama dayatmasının bir an önce ortadan kaldırılması, kelepçeli muayene garabetinin bir an önce ortadan kaldırılması gerekiyor Sayın Bakan. Şimdi, jandarma tarafından ağız içi arama dayatmasını kabul etmeyen hastaların hastaneye sevklerinin yapılmadığını, kanser ve ağır hastalıklarla mücadele eden insanların tedaviye ulaşamadığını, insan onurunu zedeleyen bir arama dayatmasının olduğunu tekraren belirtmek istiyorum Sayın Bakan.

Başta söylemiştim toplantı ve gösteri yürüyüşüne ilişkin Sayın Bakan Yardımcısının tutumunu ve buradan yine 2018'de kaldırılan OHAL uygulamalarına gelmek istiyorum. OHAL 2018'de kaldırıldı ancak uygulamaları hâlâ devam ediyor. Şimdi, İHD'nin

2025 yılı raporuna göre 13 ilde yüz yirmi altı gün boyunca il genelinde eylem ve etkinlik yasağı uygulandı. Bu yasaklarda 40 milyon 834 bin kişi etkilendi, gösterilere müdahalelerde en az 8.477 kişi gözaltına alındı. Hakkâri'de de kayyum protestolarında onlarca kişi gözaltına alındı ama mahkeme o kararı ortadan kaldırdı, dedi ki: "Valilik PVSK'nin ilgili maddesini gözeterek Anayasa'yı lağvedemez." Bunu da belirtmek istiyorum.

Yine, Sayın Bakan, Cumartesi İnsanları, Cumartesi Anneleri otuz yılı aşkındır kayıplarının akıbetini sormak istiyor. Galatasaray Meydanı orada bir sembol hâline gelmiş durumda. Anayasa Mahkemesi İçişleri Bakanlığının dayattığı o uygulamayı kaldırmasına rağmen hâlâ 10 kişiyle sınırlı bir şekilde akıbetlerini sormaya çalışıyorlar. Bir an önce bu sınırlamaların da kaldırılması gerekiyor. Bir annenin kayıp evladını sorması, bir işçinin emeğinin karşılığını istemesi, bir yurttaşın düşüncesini meydanda dile getirmesi hangi güvenlik tehdidini oluşturuyor Sayın Bakan? Toplantı ve gösteri hakkına yönelik bu kısıtlamalar ne zaman sona erecek?

Köyüne gidemeyen bir aile, yol boyunca durdurulan bir yurttaş, seçtiği belediye yönetimine kavuşamayan bir kent, hastaneye sevki engellenen bir mahpus, Galatasaray'da 10 kişiyle sınırlandırılan kayıp yakınları; bunların her biri Bakanlığınızın yetki ve sorumluluk sahasıdır, bir an önce bu durumu gözetmenizi diliyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Eren, buyurun.

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önümüzdeki bütçede Emniyet için 716 milyar, Jandarma için 499 milyar lira isteniyor; toplam 1 trilyon 215 milyar. 30 bin bekçi, 50 bin korucu, yüz binlerce asker, polis, her kavşakta kamera, her ilde teknik takip, gökyüzünde helikopterler, "drone"lar; cumhuriyet tarihinin en büyük iç güvenlik bütçesi. O hâlde sormak hakkımız Sayın Bakan, güvende miyiz peki? Sultan Kara güvende değildi, tıpkı Mizgin Kılıç gibi, Ayfer gibi, Ayfer Çakmak gibi, bu yıl Diyarbakır'da katledilen 16 kadın gibi. Boşanma aşamasındaydı, şiddet görüyordu, defalarca karakola gitti, en son karakola gittiğinde "Beni sığınmaevine gönderin." dedi, karakol evine gönderdi, 26 Ağustosta katledildi. Ablası soruyor: "Kardeşim katledildi, devlet ne yapacak?" Biz de soruyoruz: Devlet o gün neredeydi? Geçtiğimiz ay 20 kadın öldürüldü. Her 7 kadından 1'i koruma kararı varken öldürüldü. 1 trilyonluk bütçe kadınları karakol kapısından sığınağa götüremiyor Sayın Bakan; kadınlar güvende değil.

Peki çocuklar güvende mi? Nisanda Maraş'ta bir okulda 9 çocuk ve 1 öğretmen katledildi. Siverek'te 16 yaralı. Diyarbakır'da 4 Mayısta bir okulun önünde 2 kişi pompalı silahla saldırdı, anaokulu öğrencileri tahliye edildi, o gün şans eseri büyük bir faciadan dönüldü; güvenlik yoktu, büyük bir şans vardı.

Sayın Bakan, göçmenler güvende mi peki? Sayın Bakan, mayısta düzensiz göçmenin barınamayacağı bir ülke hedeflediğinizi söylediniz. Barınamayan insan ya denize açılıyor ya geri gönderme merkezine kapatılıyor. Sahil Güvenliğin verisine göre bu yılın ilk sekiz ayında denizlerimizde 46 göçmen can verdi. Devletin kendi kurumu TİHEK yazıyor, "Çatalca'da anneleriyle birlikte 44 çocuk kapalı kapılar ardında." Aynı merkezde geçen yıl bir göçmen intihar etti. Savaştan kaçıp gelen insanı kapatmak, kimseyi güvende kılmıyor.

Peki, sokaklar güvende mi? Baro kayıtlarında Diyarbakır'da uyuşturucuya başlama yaşı 9, 9 Sayın Bakan. Her gün operasyon haberlerini görüyoruz, gözaltıları, tutuklamaları... Peki, sonra? Sokak aynı sokak, köşe aynı köşe değişen tek bir şey var, o da torbacılar; torbacı yakalamakta gerçekten üstünüze yok. Ancak çocuğu oraya diken, eline parayı, beline silahı koyan baron aynı yerde duruyor. Baron demişken, yeni nesil çeteler artık devlete meydan okuyor Sayın Bakan. Canlı yayında tehdit ediyor, sokak ortasında infazlar yapıyor, Diyarbakır'da "Devlet biziz." diyorlar, esnafı haraca bağlıyorlar, sanayiciyi sokakta yürütmüyorlar; devletin gücü çeteye yetmiyor Sayın Bakan. Peki, neye yetiyor? Merasını koruyan köylüye. Bu devasa bütçe Kayapınar'da merasını korumak için direnen köylünün üstünde çok güzel çalışıyor; hamile bir kadın dâhil 4 yaralı, 15 gözaltı. Jandarma tam iki hafta boyunca özel bir şirketin iş makinelerini korudu, sonra mahkeme talanı durdurdu. Başka nerede çalışıyor bu bütçe? Diyarbakır Şehir Hastanesi şantiyesinde çalışıyor. Özlük hakkı isteyen 75 işçinin karşısına polis çıktı.

Başka nerede iyi çalışıyor? Ankara'da iyi çalışıyor Sayın Bakan. NATO Zirvesi'nden önce bir gecede 209 gözaltı, Zirve günlerinde sokakta 100'ü aşkın gözaltı. Sayın Bakan, bu ülkede protesto hak mıdır? Haksa bu gözaltılar niye?

Başka, nerede çalışıyor bu bütçe? Ajanlaştırmada çalışıyor. Ekim ayında Ankara'da bir genç evinin sokağında gözaltına alınıyor, dağlık bir alana götürülüyor, kendisine işkence yapılıyor, bununla ilgili İHD'ye başvuruda bulunuyor; hesap soran da yok, hesap veren de yok Sayın Bakan. Üniversiteli genç yemekhane zammını protesto edince karşısında polisi buluyor. Boyun eğmeyen öğrenciye ters kelepçe takılıyor, kelepçenin yönü şüpheli ve sanığın kimliğine göre yön değiştiriyor Sayın Bakan. Sayın Bakan, üniversiteli gençlerin karşısına polisi çıkarmayın, polisi mafyanın karşısına çıkarın.

Şafak operasyonlarında çalışıyor bu bütçe Sayın Bakan. İstanbul'da fon soruşturmasının şüphelileri ifadeye nazikçe davet edilirken, Mersin'de gece yarısı pijamayla kapıyı açan kadın sabah basına servis ediliyor.

Başka, nefretin karşısında mesela hiç çalışmıyor bu bütçe. Diyarbakırlı 18 yaşındaki Furkan Oğlak otobüste Kürtçe şarkı dinlediği için saldırıya uğruyor; gözaltına alınan da Furkan, saldırıya uğrayan da Furkan, tutuklanan da Furkan oluyor. Tribünlerden Amedspor taraftarlarına sarı torbalar sallanıyor. "Yeşil" kod adlı JİTEM'cinin, beyaz Torosların pankartları asılıyor. Faili meçhuller korunurken evlatlarını arayan analar korunmuyor. Bakanlığınızın bütçesi adaleti bıraktı, nefretin ve ayrımcılığın bekçiliğini yapıyor.

Mesela kayyumlar da çok iyi çalışıyor. Diyarbakır 2014'te seçiyor, 2016'da iradesi gasbediliyor; 2019'da tekrar seçiliyor, aynı yıl tekrar iradesi gasbediliyor. Beş yılın sonunda kayyumdan geriye kalan 2,5 milyar borç. Kayyumu Ankara atıyor, Diyarbakır halkı borcu ödüyor Sayın Bakan. Bugün Van, Mardin, Batman dâhil 10 belediyemiz hâlen kayyumda. Mardin'de Ahmet Türk beraat etti, görevine dönmedi. Bahçesaray'da idare mahkemesi kayyumun işlemini iptal etti, kayyum yerinde duruyor. Mahkemenin iptal ettiği bir atamayı sürdürmenin hukukta bir adı yok ama siyasetteki adı gasptır. Oyu gasbedilen halk soruyor: "Kayyum varken barış nasıl olur Sayın Bakan?"

Sayın Bakan, bu Meclis ağustosta süreç yasasını 467 oyla kabul etti. Bu süreçte İçişleri Bakanlığı ne yapıyor; uygulamalarıyla bu süreci genişletiyor mu, daraltıyor mu? Soruyorum çünkü bu bütçe hâlâ terörle mücadele bütçesi olarak yazılmış. Peki polisi, jandarmayı, korucuyu kırk yıl çatışma koşullarına göre eğittiniz. Yeni dönemde hak ve özgürlükler çerçevesinde çalışan bir kolluk kurulacak mı? Ekiplere "Karşındaki düşman değil yurttaş." diyen bir anlayış olacak mı?

Bu ülkede polis arabasını görünce kaçması gereken torbacı mı, köylü mü, hırsız mı, işçi mi, Kürtçe müzik dinleyen mi, nefret suçu işleyenler mi, kadınlar mı yoksa katiller mi? Demek ki neymiş Sayın Bakan güvenlik bütçeyle ölçülmüyormuş. Güvenlik, kadınların karakoldan sığınağa gidebilmesidir, sokağın torbacıdan alınıp top oynayan çocuğa verilmesidir. Üniversiteli gencin özgürce protesto edebilmesi, köylünün merasını korkmadan savunabilmesidir. Şantiyede hesabın işçiden değil alın terine çökenden sorulmasıdır. Güvenlik, yurttaşın devletten korkmamasıdır Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, kırk yıl boyunca çatışmaya ayrılan kaynak artık iç barışa harcanmalıdır. Bu 1 trilyon 215 milyarın küçük bir parçası yer değiştirseydi Sultan Kara'nın gittiği karakolun yanında bir sığınak olurdu, Maraş'taki okulun kapısında bir görevli olurdu, 9 yaşındaki çocuğun mahallesinde torbacı yerine bir gençlik merkezi olurdu. "Barış bütçesi" dediğimiz budur Sayın Bakan. O bütçeye giden yol için 6 önerimiz var, 6'sı da bu bütçe yılı içerisinde yapılabilir.

Birincisi, kayyum: 10 partinin uzlaştığı teklif Mecliste bekliyor, yasalaşsın, beraat eden ve mahkemenin iade ettiği her başkan ertesi gün koltuğuna otursun.

İkincisi, kadınlar: Her şikâyet kayda alınsın, sığınak talebi aynı gün karşılansın, talebi geri çeviren güvenlik görevlisi hakkında soruşturma başlatılsın.

Üçüncüsü, çocuklar: Başarı torbacı sayısıyla ölçülmesin, çökertilen ağ ve el konulan çete geliri il il açıklansın. Toplanan gelirler çocuklar için koruyucu programlara aktarılsın.

Dördüncüsü, haklar: Fiilî OHAL uygulamaları, işkence ve ters kelepçe tek bir genelgeyle bitsin. İşkence iddialarını bağımsız bir kurul incelesin.

Beşincisi, nefret: Sarı torba sallayanla da Kürtçe müzik dinleyene saldıranla da bir inanca ya da kimliğe karşı nefret suçu işleyen herkesle etkin mücadele edilsin. Ayrımcılık ve nefret suçlarıyla mücadele yasası çıkarılsın. Yas tutma ve gömülme hakkına dokunulmasın.

Altıncısı, barış Sayın Bakan. Kolluk eğitimi insan hakları değerlerine göre yapılsın. Çatışma yıllarının uygulamaları ortadan kaldırılarak barışın güvenliği sağlansın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztunç, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz Plan ve Bütçe Komisyonumuza. Bu koridorlarda bürokrat olarak çok görev yaptınız, ilk kez Bakan olarak buradasınız. Bülent Bey de hoş geldiler, kendileri geçen sene bu salonda yoktular. Ben o zaman "Sayın Turan neden yok?" diye Sayın Yerlikaya'ya sormuştum. "Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle ilişkiler görev alanı; öyle yazıyor, Bakanlığın internet sayfasında bile bu yazıyor." diye sorduğumda "İşi var." demişti Sayın Yerlikaya. AK PARTİ sıralarından arkadaşlar da "Evet, işi var. Ne alakası var!" falan demişlerdi, o zaman tepki göstermişlerdi bana. Şimdi, o arkadaşlar herhâlde görüyorlardır, "Sayın Bülent Turan Türkiye Büyük Millet Meclisiyle ilişkilerden sorumlu Bakan Yardımcısı olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda olmayacak da nerede olacak?" demiştim. Arkadaşlar aynı arkadaşlardı, aynı arkadaşlardı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Öztunç, tartışmaya mahal yok. Tutanaklara bakacağım şimdi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamamdır Sayın Başkan.

Velhasılıkelam hoş geldiniz yani Bülent Bey.

Tabii ki önce Sözcü'yle başlayacağız: Ben uzun yıllar gazetecilik yaptım. Belli ki bir muhalefet olmasın yani muhalif bir ses olmasın anlayışı var, bu isteniyor. Bakın, 28 Şubat sürecinde Kanal D'de muhabirdim ben. "Yıl 2001, Genelkurmay Başkanı Çevik Bir" sloganının atıldığı, Kıbrıs'ta Toros 97 tatbikatında Albayımızın kalbinden kazayla olduğu iddia edilen bir ölüm anı, Hüsnü Dağ Albaylar falanlar, bir sürü yaşanan olaylar; hepsine hâkim bir gazeteciyim ve o dönem onun acısını da çekmiş bir gazeteciydim, savunma muhabiriydim çünkü. Üniversite öğrenciliğinden itibaren serde solculuk vardı, solcular başörtüsünde hep destek olmuşlardır, biz de destek olurduk, epey bir acısını da çekmiştik. Erbakan Hoca Başbakandı, Başbakanlık muhabiri olarak gider, sorular sorardık; Hoca boncuk boncuk terlerdi ama kimseyi işten attırmazdı. Hiçbir gazete patronunu arayıp da "Ya, şunu işten atın." dememişti. Hiçbir gazeteyi kapatmak, kapattırmak aklından geçmemişti. 28 Şubat paşaları dahi en fazla akreditasyon iptal ediyordu arkadaşlar. O bile olay oluyordu "Nasıl iptal edersin Yeni Şafak'ın akreditasyonunu, Akit'in akreditasyonunu?" O bile tepki çekiyor idi ama bugün

bakıyoruz, hiç öyle akreditasyon falan iptali değil, direkt, köklü çözüm: Kafa kopar, el koy, yayın kuruluşunun yayınını sonlandır. Ya, olmaz, bu demokrasiye aykırı, insan haklarına aykırı, haber alma hakkına aykırı, bu yanlış. Peki, gazete sahipleri, gazeteciler suç işleme özgürlüğüne mi sahip? Hayır, değil, kim suç işliyorsa yargılanacak, kimin suçu varsa tabii ki cezasını çekecek. Bir gazete patronu, televizyon patronu eğer suç işlemişse yargılarsın, cezasını alır ama gazeteyi, televizyonu niye sorumlu tutuyorsun? Bütün bir medya kuruluşunun çalışanlarını sorumlu tutmak yanlıştır. Bu şuna benzer: Şimdi, fon meselesinde Fatma Betül Sayan Kaya yanlış yaptı, bütün AK PARTİ yanlış yaptı, toplu hareket edelim; olur mu? Olmaz, yanlış olur. Yani siz İçişleri Bakanı olarak buradasınız, Hükûmetin bir temsilcisi olduğunuz için size söylüyoruz Sayın Bakan bunu, bu yanlış. Medya özgürlüğünü sağlamak demokrasinin en önemli görevidir, bunu gerçekleştirmemiz gerekiyor.

Sayın Bakanım, biraz da İçişleri Komisyonu üyesi olarak teknik konuşmak istiyorum. Şimdi, emniyet güçlerinin sorunları var, az önce arkadaşlar da bahsettiler. Emniyet Genel Müdürlüğünün kendi faaliyet raporunda personel iş yükünün fazla ve çalışma koşullarının stresli olduğu belirtiliyor. Bu sorunu gidermek için 2025-2026 yıllarında tedbirler alınmış mıdır? Ben sekiz ya da dokuz yıldır bu Komisyonundayım, her yıl aynı şeyi konuşuyoruz. Beş günde bir polis intiharı olmaz, bir sorun var demek ki Sayın Bakan, bunu çözmek gerekiyor. Bunu çözmek de benim değil, sizin göreviniz. Eğer o koltukta ben otursam ben çözmek için çaba harcarım ama sizden önce gelen, ondan önce gelen yani kaç yıldır var olan bakanların hiçbirisi bu sorunu çözemedi, eğilmiyorlar bence, bu soruna ciddi bir ilgi göstermiyorlar. Polis intiharlarının sebebi nedir? Niye bu kadar polis intihar ediyor? Özlük haklarına ilişkin sıkıntıları var, bize ulaşıyorlar, sendikalı olmamaları belki bu haklarını almalarında en büyük engel. Peki, fon meselesi çıktı, Sayın Bakanım, size sormak istiyorum, lütfen son konuşmanızda bunu cevaplar mısınız? Kaç vali fonda? Görevdeki kaç vali fon meselesinin içerisinde? Kaç emniyet müdürü, kaç kaymakam fon meselesinin içerisinde? Yani Betül Sayan tamam, işte başkaları var, siyasiler var, tamam da bürokratlar yok mu? Var, varmış ya da var mı? Kaç vali, kaç kaymakam, kaç emniyet müdürü bu işin içerisinde? Bunu öğrenmek istiyorum.

Şimdi, az önce arkadaşımız tekrar söyledi DEM Grubundan arkadaşımız, Mersin'de bir operasyon yapıldı Sayın Bakanım. Operasyonda kadıncağız sabahın 05.00'inde, 04.00'ünde kapıyı açıyor, gecelikle; neyle yatacak, elbiseyle mi yatacak? Empati lütfen, empati. Görüntü yayınlandı. Çeken kim? Emniyet. Orada herhâlde savcı yok, başsavcı yok, Adalet Bakanlığı görevlisi yok; Emniyet. Bu görüntü nasıl sızdı, kim sızdırdı, Emniyetten mi çıktı -ki siz öyle olmadığını söylediniz- Adalet Bakanlığından mı çıktı, Bakanlığın bizzat kendisinden mi, başsavcılıktan mı sızdı? Bunu bir gazetecilik başarısı olarak gösteremeyiz yani "Bir gazeteci başarı gösterdi. Bu görüntüyü aldı." yok böyle bir şey; verilmeden olmaz. Kendinizi yerine koyun, o hanımefendinin eşi olduğunuzu düşünün ve bundan rahatsız olur musunuz, olmaz mısınız bakın. Bu soruşturmanın sonucu nedir Sayın Bakanım; kamuoyu adına bunu size sormak istiyorum.

Okullarda yaşanan saldırılara ilişkin bir komisyonumuz var ve ben komisyonun üyesiyim. İyi bir çalışma yaptık. Önümüzdeki günlerde rapor da yayınlanacak. Kahramanmaraş'taki yaşanan, öncesinde Urfa'da yaşanan İçişleri Bakanlığı olarak -belki o zaman yeni Bakandınız- bürokratlarınızın, sizin, Bakan Yardımcılarınızın hiçbir sorumluluk anlayışınız oldu mu? Yahu, arkadaş, biz bir yanlış yaptık, biz de bir durum değerlendirmesi yapalım, şapkamızı önümüze koyalım, nerede hata yaptık diye sorguladınız mı hiç? Bakın, o komisyonda AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarım, MHP'li, DEM'li hep beraber biz ciddi bir çalışma yaptık, çok da ağladık biliyor musunuz, çok da ağladık. O çocuklar şehit oldular, şehitlik istiyorlar, aileleri bunlara şehitlik verilmesini istiyor. Sayın Cumhurbaşkanı aileleri kabul ettiğinde "Tamam, söz." demiş ama hiçbir hareket yok. Yine, Hükûmetin temsilcisi olduğunuz için size söylüyorum: Bu çocuklara şehitlik verilmeli. Öğretmenimize veriliyor görevde olduğu için ama bu çocuklar da kamusal alanda katledildiler. Anne-babası olduğunuzu düşünün, istiyorlar ki çocuklarımız şehit... Parasında değiller, parasını istemiyorlar, şehit mertebesinde olmasını talep ediyorlar. Aileler adına bunu bir kez daha Hükûmetinize iletiyorum.

Siverek'te eğer ihbar geldiğinde Emniyet görevini yapsa Maraş olmayacak. Siverek'teki -ne kadar hâkimsiniz bilmiyorum- okul saldırısına ilişkin saldıran çocuk bir gün önceden Instagram'dan okulun sayfasına "Geleceğim oraya. Öğretmen, müdür dâhil katliam yapacağım." yazıyor. Okulun müdürü Emniyete gidiyor, bilgi veriyor. Emniyetteki görevli komiser "İlgileneceğiz." diyor, sonra öğreniyoruz ki ilgilenmemiş, gitmemiş eve. Ama "Eve gittim, tutanak tuttum." diye rapor tutmuş, tutanak tutmuş. Biz komisyon olarak gittiğimizde, sorduğumuzda, "Evet, gittik." dedi, sonra araçtaki kayıtlara bakıyorsun, GPS işte falan filan gitmemiş, yalan söylemiş. O gitmediği için çocuk sabah okulu basıyor, tüm psikologların, işte uzmanların söylediğine göre tetikliyor, bir gün sonra Maraş'ta katliam yaşanıyor, 9 yavrumuz şehit oldu. Emniyette Siverek'e ilişkin bir soruşturma yapıldı mı, açıldı mı? Çünkü oradaki bir emniyet amiri bir kadıncağız vardı, işi ona yıkmaya çalışıyordu. İlçe emniyet müdürü tatilde, yıllık izinde. Emniyet amiri kadıncağız iş yoğunluğundan görev vermiş, emir vermiş komiserine ama gitmemiş gece, komiser arkadaş hastaymış, hastaneye gitmiş. Bu soruşturma ne oldu, buraya ilişkin çalışma nedir; merak ediyorum.

Ayrıca, 41.422 okulda 28.945 okul bahçe görevlisi... Bu okul bahçe görevlileri hiçbir işe yaramazlar. Çok sayıda uzman çavuş var, ayrılmış; bunları görevlendirmek gerekiyor. Bari alınıyorsa AK PARTİ Gençlik Kollarından değil, uzman çavuşlardan alınsın ki bu işe yarasın.

Son olarak da büyükşehir belediye başkanlarının bir talebi var Sayın Bakanım. Diyorlar ki: "Zaten kaç kişiyiz, toplam 30 büyükşehir var, sayımız az, bir kısmı milletvekili zaten, diplomatik pasaporta sahipler. Biz İstanbul'u, Ankara'yı, İzmir'i yönetiyoruz, büyükşehri yönetiyoruz, Kahramanmaraş'ı yönetiyoruz, görev bitiyor, pasaport yok." Bu yanlış. Nasıl emekli eski milletvekili diplomatik

pasaporta sahipse eski büyükşehir belediye başkanlarını da toplasanız 50-60 kişi yoktur, bu hakka sahip olması gerek diye düşünüyorum.

Tekrar, Bakanlık bütçenizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Öztürkmen...

Teknik ekip geldi.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Keşke Meclis böyle bir imkân sunsa da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şartlar işte...

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Hayır, çekim var, niye kayıt denilen şey yok?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kaydetmiyor, kayıt almıyoruz yani. Tutanakları kullanıyoruz.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Canlı yayın yapsak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, artık onu bir daha ki Plan ve Bütçe Komisyon Başkanıyla...

Sayın Öztürkmen, buyurun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; sabah yine bir medya operasyonuyla uyandık. Sözcü TV'ye polis baskını yapıldı ve kanala kayyum atandı. Tele1 ve Halk TV'den sonra sıra Sözcü TV'ye geldi. Üstelik bu kayyum kararı, Yargıtayın daha önce bozduğu ve hukuka aykırılık tespit etmediği, suç olmadığının onandığı bir dosyaya isnaden veriliyor. Kanallar sussun, fon vurgunu konuşulmasın, ekonomik sorunlar tartışılmasın, iktidarı eleştiren yayınlar yapılmasın, Türkiye tek bir sesle seçime götürülsün isteniyor. Türkiye'yi 1980'li yılların tek kanallı dönemine çevirmeye çalışıyorsunuz, çok kanal ancak tek ses istiyorsunuz. Ne yapacaksınız? Tek bir muhalif ses, tek bir eleştiri odağı kalmayana kadar operasyon mu yapacaksınız? Elinizi Türk basınından ve gazetecilerden çekiniz.

Sayın Bakan, yüz seksen yedi yıllık Jandarma, yüz seksen bir yıllık polis teşkilatımızın bağlı olduğu bir kurumun başındasınız. Vali ve kaymakamlarımızdan vücuda gelen Mülki İdare Bakanlığımızın başındasınız. Özetle, İçişleri Bakanlığı devletin ve cumhuriyetin merkezindedir. Hâl böyleyken 10 Kasım günü Büyük Önder, tek dünya lideri Mustafa Kemal Atatürk'ü anmadınız.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Resmî hesaplarımıza da baktınız mı?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Anmadınız, adını dahi ağzınıza almadınız.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Resmî hesaplarımıza baktınız mı?

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Tartışmaya gerek yok, sonra cevap verirsiniz. 10 Kasımda Atatürk'ü anmayan bir İçişleri Bakanı olarak tarihe geçtiniz. Ancak gördük ki valilik döneminizde Türk Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Cumhuriyeti karşıtı faaliyetleri nedeniyle mahkûm edilen İskilipli Atıf Hoca'yı anmaktan geri durmamışsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Doğru.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Bu eylem sizin de aynı düşüncede olduğunuzu mu gösteriyor Sayın Bakan? Üstelik, Bakanlık görevine gelmenizin ilk aylarında Saidi Nursi'yi fikri önder kabul eden Nur cemaatinin kurduğu Hayrat Vakfıyla protokoller imzaladınız. Sizin talimatınızla valilik ve kaymakamlıklarda Nur cemaatince sözde eğitim kursları kuruldu. Bu açıdan, 10 Kasımdaki tutumunuz şahsınız açısından uyumlu olabilir ancak İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturan biri için öyle değil. Atatürk'ün sayesinde oturduğunuz koltuğun sorumluluğu gereği en azından Atatürk'e saygı göstermenizi beklerdik.

Bir başka konu, İçişlerinin kanayan yarası polis intiharları. Açık kaynaklardan toplanan verilere göre 2025 yılında toplam 82 polis intihar etti, 2026 yılının ilk on ayında bu sayı 81'e ulaştı. Her 3,93 günde yani yaklaşık 4 günde 1 polis memuru hayatına son vermektedir.

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - Rakamınız yanlış.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Bunlar açık kaynaklar Sayın Bakan, olabilir ama intihar mı yok yani polislerde intihar mı yok?

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ÇİFTÇİ - İntihar var ama o kadar değil.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Var. İntihar nedenlerinin başında uzun ve düzensiz çalışma, mobbing, tayin ve sürgünler ile ekonomik sıkıntılar geliyor. Polisimize maalesef, sahip çıkamıyoruz.

Polis eğitim merkezlerinde eğitimini başarıyla tamamlayarak mezuniyet belgesi almaya hak kazanmış ancak atanmalarına günler kala sağlık gerekçesiyle ilişiği kesildiği için sicil alamayan POMEM sağlık mağdurları da çözüm bekliyor. Polislerimizin içinde bir de Eğitim Sonu Sınavı yani ESS mağdurları var. Eğitimlerini başarıyla tamamlayıp mezuniyet aşamasına gelen ancak son adımda yapılan sözlü mülakatlarda elenerek polis olma hakkını kaybeden adaylardan bahsediyorum. Bu konuda çok sayıda şikâyet alıyoruz. Mağdurlar gelip durumlarını anlatıyorlar. Bize aktarılan bilgilere göre geçmiş yıllarda ESS yani Eğitim Sonu Sınavıyla elenmek çok istisnai bir durummuş. Ancak sizden önceki Bakan döneminde bu ESS elemeleri çok yükselmiş, normalde 300 kişilik bir okulda ortalama eleme sayısı 5 ya da 6 kişiyken bu sayı 30'lara kadar çıkmış. Bildiğimiz üzere mülakat, torpilin maskesidir. Bu konuda çok çarpıcı iddialı kararlar tarafımıza ulaşıyor, gerçekliği araştırılmalıdır. İddialara göre ESS'yle yani mülakatla elenen ve yargı yoluna

gitmeye karar veren bazı polis adaylarına "Arkanızda bir referans yok ve zaten olmadığı için elendiniz." yorumları yapılıyormuş. Avukat arayışındaki adaylara...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizinkiler...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Lütfen sözümüzü kesmeyin, sonra cevap verirsiniz Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizinkiler yapıyordur bunları.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Siyasete yakın bir bazı cemaat gruplarıyla iletişime geçip oradan birileriyle görüşürlerse mesleğe dönebilecekleri yönünde tavsiyeler yapılıyormuş. Yani bu fikir kurumda genel bir kabul hâline gelmiş, bahsedilen cemaat de Menzil cemaati.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Şehir efsanesi!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Mağdurların aktardığı bu iddialar vahimdir. Polis olma yolu